

Misijný reštart
strana 1

Modliaca sa
cirkev
strana 2

O misii medzi
Rómami
strana 6

Evanjelické NOVINY

100. výročie
úmrtia M. R.
Štefánika
strana 9 – 11

6. školská
konferencia
v Poprade
strana 16

Oficiálny spravodajca Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku : nepredajné : I. ročník, číslo 2 : 21. máj 2019

S pomocou Božou kráčame ďalej

Lubomír Pankuch
dozorca VD ECAV,
foto: Miroslav Čurlík

„Veď či môže prebývať Boh na zemi? Hľa ani nebesá a nebesá nebies Ťa nemôžu obsiahnuť! O čo menej tento dom, ktorý som postavil. Obráť sa s pozornosťou k modlitbe svojho sluhu a k jeho úpenlivej prosbe, Hospodine, Bože môj, vyslyš volanie a modlitbu, ktorú sa dnes pred Tebou modlí Tvoj služobník.“ 1. Kráľov, 8, 27–28

Slová časti Šalamúnovej modlitby po stavbe chrámu. Roky modlitieb, prianí, bojov, túžob, nádejí a vďaka ľudu Izraela vložené do modlitby kráľa Šalamúna. To čo bolo slúbené jeho otcovi Dávidovi, to bolo naplnené pri synovi tohto slávneho kráľa. Boh svoje sluby plní. Aj v cirkevných zboroch, seniorátoch aj samotnom Východnom dištrikte (VD) ECAV, cez mnohé modlitby, práce, námahy i strasti Pán Boh doprial v roku 2018 veriacemu ľudu pokročiť v jeho snaženiach pri výstavbe a oprave chrámov, modlitebni, fár, škôl či iných cirkevných budov. Bolo to tak, aj keď aj v našej cirkvi dostal rok 2018 prívlastok „rok volebný“.

V roku 2018 mal VD vo svojom majetku štyri budovy v Prešove, jednu budovu v Liptovskom Hrádku a súbor školských budov v Liptovskom Mikuláši. Sú to tieto objekty: budova Kolégia, Hlavná 137, Prešov; budova Nového kolégia, Námesť legionárov 3, Prešov; bytový dom, Jarková 49, Prešov; budova bývalého konviktu (stravovne), Baštová 21, Prešov; budova ubytovne, Janoškov dom, Liptovský Hrádok; budovy evanjelického gymnázia, evanjelickej základnej školy a telocvične, Komenského 10, Liptovský Mikuláš.

pokračovanie na strane 2 ➤

Misijný reštart

Homília

Biblický text:

Ján 21, 1 – 14

Slavomír Sabol
biskup VD ECAV

foto: Eva Bachletová

Poveľkonočný príbeh učeníkov pri Tiberiadskom mori hovorí, že veľkonočná viera a jej ohlasovanie sa nerodia ľahko. Vzkriesený sa ukázal učeníkom a vyslal ich ohlasovať evanjelium (J 20,21), ale situácia opísaná v biblickom texte nasvedčuje tomu, že sa toho vyslania automaticky zhostili. Po veľkonočnom ráne a krásnych nepochopiteľných zážitkoch v Jeruzaleme sa vracajú naspäť do minulosti k svojmu zamestnaniu. O dôvodoch text mlčí. Ježišova otázka „Dietky, máte niečo zjesť?“ evokuje domnienku, že išlo o zabezpečenie základných existenčných potrieb. Bez jedla sa žiť nedá, preto aktivity zabezpečujúce našu existenciu sa nám zdajú prirodzené a prioritné. Možno sa cítili nehodní úlohy, ktorou ich Kristus poveril, lebo poznali svoje zlyhanie, keď bolo potrebné sa najviac dosvedčiť. Pohľad do minulosti mohol viesť aj k vzájomnej hašterivosti o tom, kto zlyhal viac, kto je lepší a kto horší. Obava o existenciu, či pohľad upretý na zlyhanie vedie skôr k rezignácii ako k aktivite. Nemotivuje, ale paralyzuje. Predtým učeníci nasledovali Ježiša nerozmýšľajúc nad tým, ako budú existovať. Ježiš sa ich pýtal „...či ste mali v ničom nedostatok“ (L 22,35) a oni odpovedali „v ničom“. Teraz sa snažia zabezpečiť svoje živobytie a sú hladní. Tak to je v každej dobe. Ak sa cirkev upriami iba na vlastné bytie, prestane trvať dôvod jej existencie. Dietrich Bonhöffer to vyslovil slovami: „Cirkev je cirkvou len vtedy, ak je tu pre druhých.“ Ježiš učí, že budúcnosť patrí iba cirkvi, ktorá nezabudla na poslanie „loviť ľudí“ (L 5,10). Neupierajme pohľad na svoje zlyhanie, ale na svoje obdarovania. Nie sme v cirkvi anjeli. Sme omilostení hriešnici. Nekastujeme sa preto na lepších a horších. Pán nám každému dal dar na budovanie cirkvi (1 K 12,7). Je s kým spolupracovať, len je otázkou, čo si chceme všímať.

Radostné posolstvo textu je, že Pán nás hľadá v našich obavách a frustráciách, aj keď to nevidíme. Slová „Už na úsvite stál Ježiš na brehu“ (v. 4) hovoria o tom, že On problémy neodsúva na neskôr, ale rieši ich zavčasu. Jeho záujem o zlyhajúcich nás motivuje k podobnému konaniu v našom cirkevnom spoločenstve.

Ježiš prichádza k učeníkom nenápadne. Nerobí ďalší zárazok zjavenia, ktorý by po vzore veľkonočného rána dosvedčoval Jeho existenciu. Viera nestojí na zázrakoch, lebo náš rozum by ich hneď vysvetlil ako halucináciu. Pán nerobí senzáciu, ktorou by nás nasmeroval na cestu viery. Naša viera by potom nemala základ, ktorý spočíva v spoľahnutí sa na Boha. On chce od svojich učeníkov rešpektovanie Jeho slova „spustte sieť“ (v. 6). Zároveň ich zážitkom rybolovu vedie

k spomienke na prvú skúsenosť Jeho moci a lásky k nim, ktorá v nich evokovala vieru a rozhodnutie k nasledovaniu (L 5,1 – 10). Ježiš ani v dnešnej dobe neponúka cestu zázračnej obnovy cirkvi akokoľvek by sa zdala byť lákavá. On kráča nenápadne s nami a oslovuje nás svojím Slovom. Chce, aby sme poslušnosťou k nemu vyskúšali jeho pravdivosť. Prebudenie v cirkvi vždy išlo ruka v ruke s láskou k Písmu. Taktiež sa potrebujeme vrátiť k „svojej prvej láske“ ku Kristovi. Sú to chvíle našich prvých skúsenosti viery, v ktorých sa rodilo naše rozhodnutie ísť cestou Kristovou. Nezotrvávajme v našich sklamaníach, strachu a frustráciách. Pripomenutie si nášho prvého zápalu pre vec Kristovu, nás bude učiť nanovo Ježišovi dôverovať a vleje novú chuť niesť svedectvo o Vzkriesenom tomuto svetu. Možno sú tieto spomienky spojené s našimi rodičmi, ktorí nám prešlapávali cestu viery. U niektorých to môžu byť kňazi, veriaci priatelia, alebo posvätné chvíle, v ktorých sme pocítili dotyk Božej ruky. Nezabúdajme na posvätné skúsenosti, ktoré môžu byť reštartom našej viery. Preto Písmo vyzýva: „Pripomeň si, čo si prijal a počul, a zachovávaj (to) i kajaj sa!“ (Zj 3,3).

Pripomenutie si mocných Božích skutkov a okamihov, ktoré sa stali v našich životoch vedie k novému zápalu pre úlohy dané Kristom. Učeníci pri Tiberiadskom mori vytiahli na breh sieť, ktorej bolo 153 rýb. To číslo nie je náhodné. Predstavuje univerzalizitu apoštolskej misie národov vtedajšieho sveta. Učeníkom sa nanovo pripomína úloha ísť so zvestou do celého sveta. Ako učeníci Ježišovi v dnešnej dobe, nesmieme na to zabudnúť ani my. Nebojme sa toho veľkého diela. Budme verní v misii, veď máme zasľúbenie z textu, že sieť svedectva o evanjeliu sa nikdy nepretrhne (v. 11).

Odvahu k takému dielu dáva učeníkom vedomie, že s nimi je Pán. Učeník Ján to spoznal hneď, keď zahrnuli množstvo rýb (v. 7). Stolovanie s Kristom uistilo aj ostatných, s kým majú do činenia. Nevypytovali sa. Vedeli, že je to On (v. 12). Nanovo im prejavil lásku. Kde prežívame lásku nie sú potrebné slová. Ona nás preniká a nanovo zmocňuje k vzťahu a aktivite. Aj nás Ježiš pozýva k stolovaniu a vraví „podte a jedzte!“ V sviatosti Jeho svätej Večere prežívame Jeho blízkosť. Kto rozumie tomuto prejavu Jeho lásky k nám, nepotrebuje otázky, lebo jeho srdce je naplnené istotou Pánovej prítomnosti. Ona bola posilou v zápasoch viery v prvotnej cirkvi a je zdrojom vnútornej sily na ceste svedectva aj dnes. Nech nás Pán naplní istotou svojej prítomnosti, aby sme ako Jeho cirkev vydávali živé svedectvo o Vzkriesenom. Amen!

Spojme sily za spoločnú vec

Rozhovor
s Jánom Hroboňom,
biskupom ZD ECAV

O živote cirkevných zborov Západného dištriktu, o službe v úrade biskupa, o spolupráci v cirkvi, ale aj o pripravovanom Dištriktúálnom dni sme hovorili s Jánom Hroboňom, biskupom ZD ECAV.

Brat biskup, vo funkcii dištriktúálneho biskupa pôsobíte takmer pol roka. Ako hodnotíte váš dištrikt z duchovného i praktického hľadiska?

Predovšetkým je to obrovská rozmanitosť. Na jednej strane Bratislava a okolie, najrozvinutejší, najľudnatejší a najbohatší región Slovenska a na druhej povedzme Rimavský seniorát, kde sa na niektorých farách ešte kúri drevom a mnohí ľudia, vrátane našich v duchovnej službe, žijú na hranici existenčného minima. „Čo mladé, zutekalo a čo staré, nevládalo.“ Podobne je to v niektorých častiach Hontu, alebo Dunajsko-nitrianskeho seniorátu. Sú tam zbory, ktoré sú už de facto mŕtve, nemajú dozorcov ani presbyterstvo, sú administrované, na služby Božie príde v lepšom prípade zopár ľudí, stane sa, že nepríde nikto. Skutočne obdivujem bratov farárov a sestry farárky, ktorí napriek veľmi biednym podmienkam konajú svoju službu statočne, verne a obetavo, dokážu vymyslieť rad projektov a iniciatív, ktoré oživujú a zúrodňujú tieto „spustnuté role“. O to viac ma trápi, keď aj vo veľkých mestách, kde majú dobré podmienky a nemôžu sa vyhovárať na demografiu, naše kostoly zívajú prázdnotou, zbory skôr živia, ako žijú, ale stále sa utešujú, že ešte nejakí ľudia do kostola prídu, že ešte stále to nejak funguje. Takých zborov v dištrikte, ktoré naozaj žijú, sú relatívne veľké a rastú, je málo, hádam by sa dali spočítavať na prstoch rúk.

pokračovanie na strane 3 ➤

► pokračovanie zo strany 1

Rok 2018 by sme však okrem iných prívlastkov mohli v našom dištrikte pokojne nazvať aj rokom „stavebným“. V budove Kolégia bola v mesiacoch máj – júl zrealizovaná neplánovaná oprava strechy, ktorá bola vynútená pre poškodenú strešnú krytinu a následné zatečenie a zamoknutie drevených častí krovu. Muselo preto dôjsť k ich výmene. Náklady na opravu boli 115 000 €, ktoré boli vykryté hlavne z vlastných prostriedkov VD, finančnou čiastkou 30 000 € pomohlo mesto Prešov a sumou 4 500 € prispel Prešovský samosprávny kraj.

foto: Miroslav Čurlík

ESS Prešov

V budove Nového kolégia, ktorá je vyhradená pre potreby Evanjelickej spojenej školy, a tá je aj správcom budovy, došlo v mesiacoch september – december ku generálnej oprave strechy. Náklady na opravu tvorili 144 000 €. Z toho 125 000 € bolo krytých bankovým úverom a zvyšná časť prefinancovaná z vlastných prostriedkov VD ECAV.

Súbor školských budov v Liptovskom Mikuláši slúži pre potreby Evanjelickej spojenej školy, ktorá je aj ich správcom. Na piatich parcelách sa nachádzajú tri budovy, ktoré boli získané od mesta Liptovský Mikuláš na základe kúpnej zmluvy v roku 2009. V roku 2018 v mesiacoch máj – september bola z dôvodu potreby rozšírenia vyučovacích kapacít zrealizovaná prístavba budovy Evanjelického gymnázia Juraja Tranovského. V týchto pristavených priestoroch vzniklo šesť nových tried. Prístavba bola financovaná prostredníctvom bankového úveru v celkovej výške 175 000 €.

A čo sa bude realizovať v tejto oblasti v roku 2019? V priestoroch Nového kolégia v Prešove je aktuálne vo výstavbe nové multifunkčné ihrisko pre potreby rozvíjania športovej činnosti jej žiakov a študentov. Celkový náklad tejto investície je 90 000 €, v čom sú zahrnuté prostriedky z Úradu vlády, z výzvy pre podporu rozvoja športu na rok 2018 a tiež prostriedky samotnej školy a zriaďovateľa. V procese

prípravy projektovej dokumentácie a iných schvaľovacích procesov je oprava a nadstavba budovy telocvične s predpokladaným nákladom na realizáciu v sume 300 000 €, kde sa počíta s tým, že zhruba polovica týchto nákladov bude pokrytá z rozpočtových zdrojov Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu (MŠVVaŠ) a druhá polovica z výzvy Prešovského samosprávneho kraja.

V areáli budovy ESS v Liptovskom Mikuláši sa v tomto roku realizovala oprava budovy telocvične s celkovým nákladom 110 000 €, kde 90 % týchto nákladov bolo vykrytých taktiež z rozpočtových zdrojov MŠVVaŠ a 10 % ako spolufinancovanie školy.

A ešte jedna výzva stojí pred nami vo VD ECAV v tomto roku. S pomocou Božou sa tiež chceme pustiť do zriadenia Domova sociálnych služieb – Domova seniorov v budove bývalého konviktu (stravovne) a neskôr aj bývalých stredoškolských internátov na Baštovej ulici 21 v Prešove. Takéto zariadenia nám v našej ECAV chýbajú ako soľ. S modlitbou na perách pristupujeme aj k tomuto projektu. Keďže táto budova nebola v posledných rokoch využívaná, boli v uplynulom roku vypracované dve štúdie na jej rekonštrukciu práve na tento účel. Po vyhodnotení štúdií sme sa rozhodli pre spoluprácu s architektom Mariánom Ferjom. S ním bola podpísaná zmluva na spracovanie projektovej dokumentácie. Tá bola dodaná vo februári 2019 a následne bola príslušnému stavebnému úradu podaná žiadosť o stavebné povolenie. V súčasnosti práve prebiehajú úkony spojené s týmto stavebným konaním.

foto: Miroslav Čurlík

Úprimne ďakujem Pánu Bohu za to, že nám dal múdrych a odvážnych ľudí, ktorí pracujú na diele jeho cirkvi, a že nám poprial zdaru pri všetkých týchto prácach až doteraz. S kráľom Šalamúnom volám „Hospodine, Bože môj, vyslyš volanie a modlitbu, ktorú sa dnes pred Tebou modlí Tvoj služobník“ a drž nad nami svoju ruku aj v roku 2019.

Modliaca sa cirkev

Ivan Elko
generálny biskup ECAV

Nedávno som sa v ruchu ľudí na krátku chvíľu stretol s jednou mne známou sestrou. Rýchlo sme sa snažili porozprávať o veciach, ktoré sú nám spoločné, teda aj o živote našej cirkvi. Keď sme sa lúčili, povedala: „Modlíme sa za vás. Priznávam, že toto som predtým nerobila – modliť sa za predstavených v cirkvi. Bola to chyba. Vidím, že aj preto sme sa dostali do ťažkostí. Za predstavených sa treba modliť.“

Od nástupu do úradu nebolo asi jediného dňa, kedy ma niekto ne ubezpečil, že sa za mňa, za nás, za vedenie cirkvi a dištriktov, či za svojich najbližších predstavených v seniorátoch modlí. Tieto uistenia sa ozývajú každý deň z rozličných strán, pri rozličných príležitostiach a od rozličných ľudí. V našej cirkvi sa zdvihla jedna modlitebná vlna!

Aby však nedošlo k nedorozumeniu: Vôbec nejde o mená tých, za ktorých sa ľudia modlia. Nejde o Elka, Brozmana, Sabola, Pankúcha, Hroboňa či Vinczeovú. Ak by sa niekto snažil chytiť tohto, toto zosmiešniť a zhoďiť, je úplne mimo. Nejde o mená, ale o podstatu: že jednotliví ľudia, ale aj celé spoločenstvá sa prebúdzajú k modlitbám za predstavených, za cirkev. Súčasná kríza vyvolala takúto reakciu!

Spomeňme si na krízovú situáciu z korintského cirkevného zboru. Jej záver komentuje Pavel v pasáži 2K 7, 11: „Ajhľa, už to, že ste sa rmútili podľa vôle Božej, aké snaženie vyvolalo u vás: akú obranu, akú nevoľu, aký strach, akú túžbu, akú horlivosť, akú odvetu!“ Medzi Pavlom a Korintskými sa odohral konflikt. Po rozličných peripetiách zostali korintskí nad sebou zarmútení. Nezostalo však iba pri zármutku. Kríza nevyústila iba do nejakej zlej nálady a depresie. Vyústila do konkrétnych nových postojov, do „snaženia ... odvety“. Pavel sa z toho veľmi teší. Kríza bez takéhoto vyústenia, to by bola katastrofa!

Aj my prežívame krízu, situácie, ktoré nám neprinášajú žiadnu radosť, žiadnu česť a žiadne napredovanie a budovanie. Sú absurdné, tak absurdné, že je o nich ťažko premýšľať, nieto ešte písať. Boli nám vnútené a stali sa realitou nášho života. Je jasné, že sme zarmútení. A v tomto zármutku, v zaseknutí a zacyklení sa v ňom to môže skončiť. „Ten starý nepriateľ“, po ktorom v zúrivosti hodil Luther kalamár vo svojej kutici na Wartburgu, by sa z takéhoto stavu veľmi tešil. Aj o takéto stavy zaseknutia sa a zacyklenia vo vlastnom zármutku mu ide od prvého momentu, keď sa v pýche postavil proti Bohu, proti Kristovi, proti Duchu Svätému, proti cirkvi, proti každému jednotlivému kresťanovi.

Korintskí sa nezasekli. Ich kríza mala vyústenie. Prebudila ich k „snaženiu a odвете“, k reakcii, ktorá Pavla veľmi tešila. Presne toto som rozoznal v slovách tej mladej ženy a počul z desiatok a desiatok úst iných ľudí: „Nezasekli sme sa. Zložitá situácia si našla vyústenie. Priviedla nás k modlitbám! Ktorýkoľvek predstavený bez modlitebnej podpory môže zlyhať. Avšak nesený modlitbami môže byť odolnejší voči pokušeniam. Preto sa modlíme.“

Pane, posilni a požehnaj všetkých úprimných modlitebníkov! Naozaj, nejde o mená, ktoré vyslovujú. Ide o podstatu – o modlitbu sa cirkev, o cirkev, ktorá si uvedomuje silu a dôležitosť modlitby.

foto: Peter Vranský

Evanjelické NOVINY
(oficiálny spravodajca ECAV na Slovensku);
registračné číslo: EV 5788/19

Vydavateľ a redakcia: **Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku**,
Palisády 46, Bratislava 811 06, IČO: 00179213

Ročník 1., číslo 2; dátum vydania: 21. 5. 2019

Periodicita: občasník; cena výtlačku: nepredajné

Redakcia:
Mgr. Eva Bachletová, PhD.
šéfredaktorka, +421 918 828 004, noviny@ecav.sk

Redakčná rada:
Mgr. Ivan Elko, generálny biskup ECAV
Ing. Ján Brozman, generálny dozorca ECAV
Mgr. Ján Hroboň, biskup ZD ECAV
Mgr. Martin Miti Kováč, vedúci ÚA ECAV

Tlač: Petit Press, a. s. Bratislava

Jazyková korektorka: Mgr. Jana Hlatká

Dizajn a zalomenie: grafickydizajner.sk

Články, fotografie, informácie o činnosti a zo života cirkevných zborov, seniorátov, dištriktov, cirkevných organizácií a spoločenstiev zasielajte na noviny@ecav.sk a media@ecav.sk

Vydávanie oficiálneho spravodajcu ECAV na Slovensku môžete podporiť zaslaním milodarů na bankový účet: IBAN: SK55 0200 0000 0013 6875 6257 Variabilný symbol: 663016

Evanjelické NOVINY sú financované z tlačových prostriedkov ECAV a milodarů.

Ďakujeme za modlitby, texty, fotografie, ako aj za všetky milodary pre Evanjelické Noviny. Vážime si to!

foto: Miroslav Čurlík

Strecha BÚ VD Prešov

› pokračovanie zo strany 1

Máte za sebou množstvo stretnutí s cirkevnými zborní, duchovnými v službe. Čo vás najviac prekvapilo, potešilo, povzbudilo?

V dobrom ma prekvapujú práve tie malé zbory v biednych pomeroch, že tam, kde sa už naozaj nedá zakladať na vonkajších podmienkach, počtoch a aktivitách, nájdete takú srdečnosť, ústretovosť, prajnosť a vynaliezavosť viery, že vás to úplne dostane. Že namiesto sklamaných ambícií skôr vnímate radosť z každého jedného, ktorý príde a zapojí sa, a z každej maličkosti, ktorá sa podarí. Možno práve tieto skúsenosti a takéto prístup duchovných a aj bežných členov týchto zborov by nám mohli pomôcť obnovovať celú našu cirkev. Je to ako príbeh vdovy zo Sarepty, ktorá dala prorokovi Eliášovi to posledné s tým, že aj tak zomrie ona aj jej syn, ale keď toto posledné vzal a požehnal Boh, bolo dost pre každého.

Tešia ma aj rozrastajúce sa strediská Evanjelickej diakonie a tiež naše školy. Tieto dve oblasti sú zrejme najsilnejším svedectvom našej cirkvi, že dokážeme prinášať hodnotné a zmysluplné projekty pre celú spoločnosť.

Dnes v cirkvi hovoríme o obnovení spolupráce na rôznych úrovniach. Kde sú podľa vás priority vzájomnej služby?

Cirkev bude v takej kondícii, v akej budú cirkevné zbory. Tá najväčšia a najdôležitejšia časť obnovy sa musí odohrávať v našich cirkevných zboroch. Čo sa týka spolupráce na ďalších úrovniach, to je vecou vedenia seniorátov, dištriktov a generálnej cirkvi. Primárne ide o obnovenie dôvery v našich vzájomných vzťahoch. Ak bude vidno, že si rozumejú biskupi, predsedníctva cirkvi, dištriktov a seniorátov, tak sa dôvera bude obnovovať. To samozrejme nepríde automaticky, je potrebné intenzívne stretávanie, komunikácia a boj za spoločnú vec, nie proti sebe. To znamená nastaviť hodnotový systém a rôzne projekty tak, aby ľudia chceli prísť a zapojiť sa. Sledujem zaujímavý symptóm. Ako sme neustále počúvali sťažnosti z nedávno minulého obdobia, že to, čo sa ponúka ako spoločný program a aktivity, často nestojí ani za námahu prísť a zúčastniť sa, tak teraz, keď sa snažíme hľadať niečo iné a pozývať ľudí k obnove, tak sa stretávame s rovnakým nezaujímavým až apatiou, ako vtedy. Z toho jasne vyplýva, že korene tohto snaženia o obnovu cirkvi sú duchovné, že pokiaľ táto obnova nezačne v našich myšliach a srdciach, v našom vnútri, neuskutoční sa ani navonok v našich vzťahoch a celej cirkvi. A to je možné len cez pokánie, cez návrat k Bohu. K tomuto musí smerovať aj naša iniciatíva ako vedenia cirkvi.

V nedeľu 2. júna sa uskutoční Dištriktuálny deň ZD ECAV v Banskej Bystrici s bohatým programom. Na čo všetko sa môžu veriaci tešiť?

Jednak sú to Služby Božie dopoludnia, do ktorých sme zapojili deti, spojený spevokol, hudobnú skupinu, zvonkohru a tiež sa nám prihovoria v kázni a pozdravoch všetci traja bratia biskupi. Priestor pre spoločné stretnutia, rozhovory a zdieľanie bude počas obeda, pri gulášoch, káve, koláčikoch. Popoludňajší program bude venovaný svedectvám a hudbe. O zázračnom vyslobodení zo sudánskeho väzenia príde hovoriť brat Petr Jašek. Je to mimoriadne silný príbeh, ktorého súčasťou bol aj špeciálny vyslanec Európskej komisie pre náboženskú slobodu Ján Figel. Aj on prispeje svojím svedectvom. O situáciách na hranici života a smrti príde porozprávať vojenský duchovný, kapitán

Viktor Sabo. Vystúpiť tiež spojené spevokoly, hudobná skupina a zvonkohra, paralelne bude prebiehať prednáška o M. R. Štefánikovi, ktorému bude venovaná aj panelová výstava. Vystavená bude aj vyšívaná história našej cirkvi. Aj pre deti je po celý čas prichystaný zaujímavý program a atrakcie.

V súčasnosti sa diskutuje aj o vízii ECAV na Slovensku na najbližšie roky. Na čo je podľa vás potrebné položiť dôraz na dištriktuálnej i celocirkevnej úrovni?

Spájať sily. Dávať to, čo máme dobré a kvalitné, dokopy. Vedenie všetkých kľúčových oblastí, ako je misia, evanjelizácia, hudba... – sprofesionalizovať. Vidíme, ako to funguje v Diakonii alebo školstve. Netriešťať sa na organizovaní duplicitných akcií, keď to robia iní, tak musíme aj my, radšej vymyslieť niečo „ušíte na mieru“, nevyčerpávať sa na nekonečných zasadnutiach výborov a komisií, kde sú častokrát na rôznych úrovniach tí istí ľudia a uznesenia nakoniec nemá ani kto realizovať. Pracujeme na reforme správy a štruktúry cirkvi. Model 3D – tri dištrikty je zaujímavý najmä z pastoračného hľadiska, že biskup by mal bližšie ku svojim seniorom a farárom, že by sa cirkevná politika neuskutočňovala na úkor služby evanjelia a pastierskej starostlivosti. Treba si jasne zdefinovať, čo bude spoločné a ako to bude koordinované, aby nám tu nevznikli tri cirkvi, a čo bude v kompetencii dištriktov a seniorátov. Osobne si myslím, že v zjednodušení štruktúry musíme vypustiť jeden stupeň správy, tiež zjednodušiť volebný aj súdny systém. Veľkou témou je aj financovanie cirkvi. Dúfame, že prejde zákon nového spôsobu financovania cirkvi, kde bude zakomponovaná pravidelná valorizácia miezd a možnosť slobodnejšieho prerozdelenia financií v rámci cirkvi. Akokoľvek, musíme s ďaleko väčšou naliehavosťou zdôrazňovať darčovosť, povzbudzovať k nemu našich ľudí a pracovať na systéme finančnej solidarity a vzájomnej podpory.

Aktuálnou témou je aj misia, aj v kontexte niektorých zmenšujúcich sa cirkevných zborov. Ako tento problém riešiť – duchovne a prakticky?

Okrem spomenutého, oveľa väčší dôraz budeme musieť

klásť na vzdelávanie k misii a evanjelizácii. Počet študentov na EBF UK sa však hrozivo znižuje. Reformu potrebuje aj vzdelávací systém na EBF UK. Tiež je dôležité aj v kontexte vzdelávania k misii a evanjelizácii spájať sily odborníkov a vo väčšej miere motivovať študentov k štúdiu v zahraničí a vytvárať im na to podmienky, aj na fakulte, aj v prijímaní do duchovnej služby v našej cirkvi a samozrejme aj v cirkvi samotnej.

Vieme, že práca biskupa je náročná. Čo vás pri tejto službe najviac podopiera z Božieho slova? A kto z vášho rodinného prostredia, či spomedzi vašich oltárnych bratov i sestier?

Skutočne, je to oveľa náročnejšie, ako som si myslel. Vždy nanovo si však prizvukujem, že hlavným poslaním biskupa je zvestovať Božie slovo, posolstvo, ktoré musí do cirkvi na základe tohto slova prinášať. Určite najkrajšie momenty biskupskej služby sú spojené práve so zvestou slova. Stále ma prekvapuje, s akou intenzitou k vám Božie slovo hovorí v novej situácii, a to aj také, o ktorom si myslíte, že ho už dôverne poznáte. Tým, že naše deti zostali v Bratislave a s manželkou sme sami, snažíme sa byť si vzájomnou oporou. Ešte je s nami pes, ktorý má paniku z cestovania, takže je chudák niekedy ešte viac rozbitý ako my.

Vždy sa tešíme, keď k nám pristupujú naši oltárni bratia a sestry predovšetkým ako ku kolegom, kamarátom a priateľom než ako k biskupovi a pani biskupovej. Nechceme, aby naša pozícia zatažovala našu komunikáciu a vzťahy.

Naša cirkev je cirkvou Slova, je kristocentrická. Ako motivovať veriacych k tomu, aby svoj duchovný život udržovali „pri živote“ so živým Slovom a živým Kristom?

Z mojej pozície je na to veľa možností, ktoré nemusím jednotlivito spomínať. Považujem však za potrebné zmieniť sa o jednej. Ak chcete druhých motivovať k živej viere, musíte ju sami mať. Nevieť, ako to ľudia robia, ale veľmi presne rozoznávajú, či žijete s Bohom naozaj, alebo nie. Ak hráte formu, môžete mať kríž, z neviem koľko karátového zlata, môžete byť skvelý rečník, výborný teológ a manažér, nič to nepomôže ani vám, ani cirkvi.

A na záver, posolstvo, ktoré považujete za dôležité?

Spájať sily. Nebojovať proti sebe, ale za spoločnú vec, za Kristovu cirkev. Odvažujem sa dúfať, že nám Boh dá tú milosť, aby sme sa ako ECAV na Slovensku vrátili v pokáňi k Nemu.

Za rozhovor ďakuje Eva Bachletová

Inštalácia sestry farárky v Žemberovciach

Milada Jakalová
Dozorkyňa CZ Žemberovce

V sobotu 11. mája sa v cirkevnom zbore Žemberovce konala milá slávnosť inštalácie sestry farárky Svetlany Dočkalovej.

Inštaláciu vykonala sestra seniorka Dunajsko-nitrianskeho seniorátu Mária Popičová, kázňou poslušil brat biskup Západného dištriktu ECAV Ján Hroboň. Sestru farárku prišiel pozdraviť spevokol z Vranova nad Topľou, z jej rodného zboru. Celá slávnosťná atmosféra bola umocnená srdečnými pozdravmi pozvaných hostí – sestry farárky Kataríny Hudákovéj, sestry

farárky Kristíny Vargovčákovéj, brata farára Slavomíra Gallu aj ďalších prítomných hostí.

Cirkevný zbor v Žemberovciach prešiel v poslednom období viacerými skúškami. Jednou z nich bolo, že vyše roka nemali vlastného pastiera, kazateľa slova Božieho. Zbor bol administrovaný sestrou farárkou Janou Laukovou z cirkevného zboru Pukanec. Starala sa o nich a zabezpečovala všetky potreby cirkevného zboru. Za to sú jej veľmi vďační. Túžba po vlastnom farárovi bola veľká a Pán

Ježiš sa k nim priznal, preniesol ich cez všetky skúšky, postaral sa a Jeho riadením prišla do zboru nová sestra farárka. Dnes sa spoločne radujú. Spoločnými modlitbami vyprosujú pre novú sestru farárku veľa múdrosti, sily k práci, pokory v službe a hlavne veľa Jeho požehnaní. Prosia nech sa On sám k nej aj celému cirkevnému zboru sklóni so svojou milosťou.

Nevzdám sa!

Ondrej Kolarovský
spolupracovník EVS, riaditeľ@idea-list.sk

Nevzdám sa – také bolo motto celoslovenskej konferencie Evanjelizačného strediska (EVS), ktorá sa konala 3. – 5. mája tentokrát v Prešove v krásnych priestoroch divadla Jonáša Záborského. Konferencie EVS sa konajú už viac ako 20 rokov. Z malých začiatkov, keď sa vo Svite stretávalo okolo 80 ľudí, vyrástla do formátu, kedy sa striedavo najmä v Piešťanoch, Žiline a Prešove stretáva niekoľko tisíc účastníkov. Účasť na sobotňajšom večernom programe bolo okolo 600 ľudí, dobrovoľníci z prešovskej mládeže sa starali počas konferencie o približne 70 detí. Presné čísla ťažko zistiť, pretože konferencia bola skutočne zdarma. Veľa ľudí z okolia prišlo len na vybrané časti programu. Celkový počet ľudí, ktorí sa zúčastnili konferencie alebo aspoň jej časti, sa priblížil k tisícke.

Téma konferencie bola inšpirovaná slovami apoštola Pavla, ktorými opisuje svoj vlastný boj viery: „Preto ja tak bežím, nie ako na neisto; tak zápasím, nie akoby som vzduch rozrážal“ (1K 9, 26). Na tému sa z rôznych strán pozreli Jaroslav Petro, farár z Obišoviec, Michael Ots, anglický kazateľ a apologet, Stanislav Kocka, košický farár, Ondrej Kolárovský, riaditeľ EVS think-tanku IDEA-LIST, a priaznivcom EVS dobre známy švédsky kazateľ a evanjelizátor Curt Westman. Z USA prišiel riaditeľ misie EEMN pre Európu, David Breidenbach a nechýbal ani riaditeľ EVS Slavomír Slávik. V programoch zazneli svedectvá, piesňami sprevádzala EVS band (ktorá čerstvo vydala nové CD) a v sobotňajšom programe vystúpil rapper Leumas (Samuel Ďuračka).

Okrem toho, že deti mali zabezpečený svoj detský program, pre mladých bola pripravená na sobotňajšie poobedie mestská hra so zaujímavými úlohami i cenami pre tie najúspešnejšie družstvá. Počas konferencie mohli účastníci využiť stránku sli.do, cez ktorú si mohli skontrolovať aktuálny program a informácie o konferencii, ale tiež hlasovať v anketách, klásť otázky do diskusie či napísať svoje podnety a hodnotenia.

V piatok otvoril program riaditeľ EVS Slavomír Slávik, účastníkov pozdravil aj riaditeľ DJZ Ján Hanzo a Slavomír Sabol, biskup VD ECAV. V nedeľu sa záujemcovia zúčastnili Služieb Božích v prešovskom kostole, na programe v DJZ zaznel aj pozdrav účastníkov z Dolnej zeme a hlavnú zvesť Slova Božieho mal Ivan Elko, generálny biskup ECAV, s ktorým sme mali možnosť neskôr stráviť čas v príjemnej diskusii. Cieľom konferencií EVS je pozvať a povzbudiť ľudí k viere v Ježiša Krista, inšpirovať k Jeho nasledovaniu a rásť nielen v teoretickom poznaní, ale i v praktickom živote viery.

Prednášky z konferencie si môžete pozrieť na youtube kanále [chcemviac.com](https://www.youtube.com/channel/UCmcmviac.com)

foto: Slavomír Kušník

foto: Slavomír Kušník

Slúžiaca cirkev

Jana Gasperová
Evanjelická diakonia ECAV na Slovensku

Dôstojný brat generálny biskup Ivan Elko spolu so svojím osobným tajomníkom bratom Borisom Mišinom, 17. apríla 2019 prvýkrát oficiálne navštívil Ústredie Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku. Tradícia každoročného stretnutia generálneho biskupa Evanjelickej cirkvi a.v. na Slovensku so zamestnancami Ústredia ED ECAV má už viac ako pätnásť rokov. Kontinuálne pokračovanie v tejto tradícii nemá byť iba formálnym prejavom vzájomných vzťahov, ale aj jednou z foriem spolupráce pri práci na vinici Pánovej. Bývalo zvykom, že takéto stretnutie sa konalo začiatkom kalendárneho roka. Keďže sa nové vedenie Evanjelickej cirkvi a.v. na Slovensku ujalo funkcie až začiatkom roka, termín stretnutia sa nám posunul na deň pred Zeleným štvrtok, a táto skutočnosť sa premietla aj do duchovného zamyslenia dôstojného brata generálneho biskupa, ktoré vychádzalo z biblického textu Filipským 2, 1 – 8. Brat generálny biskup zdôraznil, že ak si kladieme otázku, odkiaľ pochádzajú pravé motívy pre službu, odkiaľ pochádza mentalita služobníka a odkiaľ pochádza pokora, ako nevyhnutná podmienka služby, odpovede nájdeme práve v tomto texte. Apoštol Pavel v ňom rozpráva ako učiteľ a pastier cirkvi. Ako učiteľ cirkvi, ktorý formuje v poslucháčoch pravú vieru, kreslí pred očami osobnosť Pána Ježiša Krista: bol rovný Bohu, rovnosti s Bohom sa nedržal za každú cenu, bol ochotný vzdáť sa tejto rovnosti, vzal na seba podobu človeka, a to nie iba človeka, ale človeka – služobníka, a ako služobník položil život za mnohých na kríži. Zároveň Pavel prehovorí ako pastier, ktorý formuje v poslucháčoch kresťanské životné postoje. „Nech je vo vás také myslenie, aké bolo v Ježišovi Kristovi, keď bol ochotný vzdáť sa božstva a vzial na seba slúžiace človečenstvo.“ Kontrast medzi tým, kým Pán Ježiš bol a čím sa bol ochotný stať, je absolútny: božstvo vymenil za slúžiace človečenstvo. Ako to mohol urobiť? Iba pokorou. Podobne my nechceme stáť v službe kvôli svojmu všeobecnému humanistickému povedomiu, kvôli svojej empatii so slabými, alebo v mene toho, že je to dobré pre cirkev. Stojíme v službe predovšetkým kvôli poslušnosti Pánovi Ježišovi Kristovi, ktorého vidíme pokorného, a preto slúžiaceho. Učíme sa od Neho, napodobňujeme Ho a pohnutí Božím slovom túžime „zmyšľať medzi sebou, ako aj Ježiš Kristus“. Takto sa rodí pravá diakonia. Na záver brat generálny biskup udelil všetkým Áronovské požehnanie.

Po duchovnom zamyslení otvoril poverený riaditeľ Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku Ján Gasper krátke spoločné posedenie. Tento spoločný čas sme využili na rozhor o aktuálnom dianí, resp. pripravovaným akciách a aktivitách tak v Evanjelickej cirkvi a.v. na Slovensku, ako aj Evanjelickej diakonii ECAV na Slovensku. Dôstojného brata generálneho biskupa sme informovali o situácii v sociálnych službách na Slovensku, aktuálne pripravovanom ďalšom rozvoji diakonickej práce v podobe otvorenia nových Stredísk evanjelickej diakonie, ako aj ďalšom možnom smerovaní inštitucionalizovanej a dobrovoľnickej diakonickej práce.

foto: Jana Gasperová

Celým stretnutím sa nieslo posolstvo Veľkého týždňa a prichádzajúcich veľkonočných sviatkov, ktoré sú pre nás kresťanov oslavou zmŕtvychvstania Pána Ježiša Krista a víťazstva nad smrťou, v čom sa dokázala veľkosť Božej lásky k celému svetu.

Na záver sa dôstojný brat generálny biskup Ivan Elko rozlúčil s prítomnými udelením požehnanie a priáním Božieho vedenia do ďalšej práce.

Pomoc Slovenského Červeného kríža a mimovládnych neziskových organizácií

Marián Záhorec
koordinátor pre krízový manažment

V dňoch 25. až 30. apríla 2019 sa Slovenský Červený kríž (SČK) spoločne s Evanjelickou diakoniou ECAV na Slovensku a Slovenskou katolíckou charitou (Bratislavskou arcidiecéznou charitou) podieľal na pomoci osobám po požari ubytovne na Mlynských Luhoch.

Dňa 25. apríla 2019 pri rozsiahlom požiari unimobuniek prišlo o prístrešie asi 60 osôb, medzi nimi šesť matiek s 15-timi maloletými deťmi. Dobrovoľníci Humanitárnej jednotky SČK Bratislava mesto sa v uvedený deň podieľali na zabezpečení dočasného ubytovania a šatstva pre postihnuté osoby, na ich transporte do náhradných priestorov ubytovania, zabezpečení pitného režimu, ako aj na poskytovaní predlekárskej prvej pomoci postihnutým osobám a zasahujúcim zložkám. V nasledujúcich dňoch sa na výzvu SČK do materiálnej pomoci zapojila Evanjelická diakonia ECAV na Slovensku a Slovenská katolícka charita (Bratislavská arcidiecézna charita). Človek v ohrození bol pripravený vyčleniť finančné prostriedky na zakúpenie chýbajúcich potrieb materiálnej pomoci. Evanjelická diakonia a Bratislavská arcidiecézna charita pomohli hygienickými prostriedkami (mydlo, šampón, detské plienky, toaletný papier), potravinami (konzervy, čaj, káva, detská výživa) a šatstvom (pre dospelé osoby a deti), ktoré v dňoch 29. a 30. apríla 2019 Slovenský Červený kríž distribuoval postihnutým osobám v priestoroch dočasného ubytovania.

Pomocou prepravnej služby SČK Bratislava – mesto bola 30. apríla zabezpečená preprava osôb z dočasných priestorov

ubytovania (ubytovňa U ADAMA – matky s deťmi a nocľaháreň Mea Culpa – osoby pripútané na lôžko) do priestorov nového ubytovania Fortuna. Sortiment a množstvo materiálnej pomoci bolo dostatočné, preto finančné prostriedky ponúknuté Človekom v ohrození na ďalší nákup neboli potrebné.

Všetkým ďakujem za ústretovosť a rýchlosť poskytnutia pomoci.

foto: Archiv ED

Generálne presbyterstvo v Žiline

Predsedníctvo ECAV

Generálne presbyterstvo zasadalo dňa 12. apríla v CZ ECAV Žilina. Prítomných privítal brat generálny dozorca a predsedníctvo zboru. Ďakujeme všetkým členom CZ Žilina za milé prijatie a všetku pohostinnosť. Uznesenia zo zasadnutia nadobudli právoplatnosť 8. mája. Niektoré z nich dávame aj do vašej pozornosti.

Generálne presbyterstvo zvolilo JUDr. Igora Bartha do pracovnej pozície – riaditeľ Generálneho biskupského úradu s termínom nástupu a menovania od 16. apríla 2019. Zároveň vyslovilo poďakovanie Ing. Martinovi Kováčovi za jeho doterajšiu prácu vo funkcii povereného riaditeľa GBÚ. Generálne presbyterstvo schválilo Mgr. Janu Nunvářovú do pracovnej funkcie – tlačový tajomník GBÚ; Mgr. Danu Stoklasovú, PhD. do pracovnej funkcie – archivár GBÚ; ThDr. Zuzanu Polákovú do pracovnej funkcie – sekretárka GBÚ a Mgr. Martina Fajmona do pracovnej funkcie – knihovník GBÚ.

Generálne presbyterstvo ECAV sa vo veci záujmového združenia Asociácia slobodných zborov ECAV na Slovensku uznieslo na nasledujúcom stanovisku:

- 1) Asociácia SLOZ nemá zmluvný vzťah s ECAV na Slovensku, preto nemá právo zasahovať do záležitostí ECAV. Je pohoršujúce, že vo svojom názve zneužíva značku ECAV na svoje ciele.
- 2) Vzhľadom k tomu, že sa členovia Asociácie SLOZ pasujú do pozície akéhosi ochranu Augsburgského vyznania, konštatujeme, že jediným ochrancom Augsburgského vyznania je ECAV prostredníctvom svojich predstaviteľov, grémií, výborov a platných cirkevno-právnych predpisov.
- 3) Ak členovia Asociácie SLOZ spochybňujú legitimitu volieb predsedníctva ECAV na Slovensku, znamená to, že nerešpektujú výnosy súdov ECAV, ktoré tieto voľby nespochybnili a konštatovali ich právoplatnosť.
- 4) Ak členovia Asociácie SLOZ nerešpektujú cirkevno-právne predpisy ECAV, dopúšťajú sa tým disciplinárnych previnení, a preto je potrebné voči ich konaniu pristupovať v súlade s predpismi, čiže vyžadovať ich dodržiavanie.
- 5) Generálne presbyterstvo nesúhlasí s tým, aby sa cirkevné zbory ECAV stávali členmi tejto Asociácie, keďže jedinou inštitúciou, kde sú cirkevné zbory organizované, je ECAV a s jej súhlasom zriadené organizácie.
- 6) Generálne presbyterstvo vyjadruje svoje pohoršenie nad skutočnosťou, že niektorí duchovní predstavitelia ECAV zavádzajú veriacich a vyvíjajú aktivity smerujúce k triešteniu cirkvi.
- 7) Generálne presbyterstvo vyzýva všetkých členov ECAV, aby rešpektovali v súčasnosti platné cirkevno-právne predpisy, rozhodnutia organizačných jednotiek a grémií cirkvi, ktoré sú jedinými oprávnenými riešiť problémy cirkvi, zastupovať cirkev a konať v mene ECAV na Slovensku.
- 8) Generálne presbyterstvo pozastavuje vyplácanie KVP duchovným, ktorých CZ sú členmi Asociácie SLOZ.

Generálne presbyterstvo ECAV na Slovensku schválilo finančnú podporu z Podporného fondu Generálnej podporovne, z prostriedkov získaných z ofery vyhlásenej pre rok 2018, na dva veľké projekty nasledovne:

- a, pre CZ ECAV na Slovensku Pozdišovce, na opravu fasády kostola, v objeme 30% získaných prostriedkov vyhlásenej ofery do Podporného fondu Generálnej podporovne pre rok 2018, v celkovej sume poskytnutej podpory 6 180 €.
- b, pre CZ ECAV na Slovensku Luboreč, na zabezpečenie statiky kostola, fasády a náteru strechy v objeme 30% získaných prostriedkov vyhlásenej ofery do Podporného fondu Generálnej podporovne pre rok 2018, v celkovej sume poskytnutej podpory 6 180 €.

Generálne presbyterstvo ECAV na Slovensku schválilo finančnú podporu z Podporného fondu Generálnej podporovne, z prostriedkov získaných z ofery vyhlásenej pre rok 2018, na dva malé projekty nasledovne:

- a) pre CZ ECAV na Slovensku Gelnica na obnovu vonkajších fasád fary, v celkovej sume poskytnutej podpory 2 265 €.
- b) pre CZ ECAV na Slovensku Hybe, na stavebné úpravy jedálne bývalej materskej školy na kaplánsky byt, v celkovej sume poskytnutej podpory 2 265 €.

Generálne presbyterstvo zobralo na vedomie informáciu o súčasnom postavení a zabezpečení UPC-Mosty a poverilo riaditeľa UPC-Mosty vypracovaním návrhu Konceptie zabezpečenia a podpory činnosti univerzitných pastoračných centier v rámci ECAV na Slovensku v spolupráci so synodálnymi výbormi pre školstvo. Zároveň vyjadrilo poďakovanie všetkým pracovníkom za ich službu v pastoračnej práci s vysokoškolskou mládežou.

Generálne presbyterstvo stiahlo vydávanie časopisu Služba slova v tlačenej podobe a navrhuje vydávať ho v elektronickej verzii. Dalo mandát br. Štefanovi Kissovi hľadať spolupracovníkov pre redakčnú prácu na časopise Služba slova prostredníctvom odkazu na webovej stránke ECAV. Zároveň navrhlo do budúcnosti vydávať jeden formát zbierky zamyslení – Tesnou bránou.

Generálne presbyterstvo schválilo z Fondu zahraničnej misie finančnú podporu pre projekt Základnej školy ECAV v Kamerune vo výške 6 000 € a finančnú podporu pre Ekumenický inštitút v Rabate (Maroko) vo výške 1 000 €.

Kresťan a jeho duchovný rast

Tibor Jančík
farár CZ ECAV Senec

Základom každého dobrého vzťahu, ktorý sa má rozvíjať a rásť, je komunikácia. Čo nerastie, to nie je zdravé. Keď deti zdravo rastú a „prerastú“ rodičov teší nás to, lebo to svedčí o zdravom vývoji. Aj Boh si želá, aby sme rástli vo vzťahu k Nemu. Ak sa môj vzťah s Ním sa nerozvíja, neprehľbuje sa, niekde je chyba. Takýto človek nestagnuje, ale skôr upadá.

Aby sme mohli duchovne rásť, potrebujeme s Pánom hovoriť a zároveň počúvať, čo On hovorí nám. Niektorí kresťania si hovoria, že im stačí „stretnutie s Bohom“ v nedeľu. Ale tak, ako sa nedá najesť počas nedeľného obeda na celý týždeň, tak nedeľné dopoludnie nás nenasyti na ďalších sedem dní.

Rast kresťana je proces formovania na Ježišov obraz. Nedá sa definovať jednou aktivitou. Je v tom súhrn čítania, štúdia Jeho Písma, modlitby, spolu s uctievaním a uvedomovaním si, kto On je, je v tom načúvanie Jeho vedeniu, učenie sa rozlišovať Jeho hlas.

Čo nás väčšmi oprávňuje povedať: môj vzťah s Bohom rastie než to, že viac Ho poznávam? Verím, že Božou definíciou rastu kresťana je, aby sme poznali Jeho samého, Jeho zámyšľy s nami. Osobne ma povzbudzujú k rozvíjaniu vzťahu s Pánom Jakubove slová z 1,5: „Ak sa niekomu z vás nedostáva múdrosť, nech si ju prosí od Boha, ktorý pristo a ochotne dáva všetkým, a dostane sa mu jej.“ Tento verš je zárukou toho, že Boh čaká na náš hlad po tom, aby sme poznávali a rástli v ňom. Verím, že Božou vôľou je, aby sme prinášali ovocie Ducha (Gal 5,21), ktoré je výsledkom nášho dospievania v Kristovi. Je to jednoduchá skúška, „pravítka“ pre život, či vo viere a poznaní Pána Ježiša rastieme, či nie.

Súčasťou rastu kresťana je i duchovný zápas, boj o to, či naozaj chceme Pána Ježiša viac poznávať. Nedarí sa ti to? Zlyhávaš v tom? Boh má pre teba povzbudivú odpoveď v Jer 29,13: „Budete ma hľadať a nájdete ma, lebo ma budete hľadať celým svojím srdcom.“

Informácia o zasadnutí GP ECAV na Slovensku

Predsedníctvo ECAV

V piatok 10. mája 2019 v účelovom zariadení AGAPÉ vo Svätom Jure zasadalo Generálne presbyterstvo ECAV na Slovensku. Rokovanie viedlo predsedníctvo cirkvi: generálny biskup Ivan Elko a generálny dozorca Ján Brozman.

Program rokovania bol zameraný na doplňovacie voľby do výborov a komisií ECAV na Slovensku (Bohoslužobného výboru, Výboru cirkevnej hudby a hymnológie, Vieroučného výboru, Revíznej komisie, Generálneho hospodárskeho výboru a Právneho výboru) a prípravu blížiacej sa Synody ECAV na Slovensku (21. a 22. 6. 2019).

Prerokované boli správy o činnosti synodálnych výborov a komisií, správy organizácií a účelových zariadení ECAV a tiež fondov ECAV. Generálne presbyterstvo sa zaoberalo aj záverečným účtom za rok 2018 a rozpočtom na rok 2019. K týmto otázkam sa uskutočnilo ešte osobitné stretnutie. Veľkú pozornosť venovalo generálne presbyterstvo projektu zjednodušenia štruktúry ECAV na Slovensku. Generálne presbyterstvo schválilo zriadenie nových stredísk evanjelickej diakonie v Novom meste nad Váhom, Beckove, Modre-Kráľovej a zriadenie školiaceho strediska evanjelickej diakonie.

foto: Jana Nunvářová

O misii medzi Rómami

Štefan Kiss

foto: Boris Mišina a archív GBÚ

Generálny biskupský úrad Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku v spolupráci s farským úradom v Rožňave pripravili konferenciu o misii medzi Rómami. Uskutočnila sa v dňoch 26.–27. apríla v rožňavskom hoteli Kras pod názvom: Rómska misia – tak zápasím, nie ako by som vzduch rozrážal.

Konferenciu otvoril generálny biskup ECAV na Slovensku Ivan Elko, ktorý sa v krátkej homílii zamýšľal nad vierou a službou apoštola Pavla. V duchu slov, ktoré sa stali aj témou konferencie – tak zápasím, nie ako by som vzduch rozrážal – predstavoval apoštola Pavla ako človeka, ktorého viera bola naplnená a služba efektívna, preto prinášala ovocie. Brat biskup vyjadril želanie, aby aj misijná práca v ECAV bola efektívna, prinášala ovocie a nepodobala sa rozrážaniu vzduchu, ktoré síce navonok vyzerá pôsobivo, no neprinesie želaný efekt.

Pracovnú časť konferencie otvoril brat farár Jerguš Olejár, ktorý zhrnul doterajší stav misie medzi Rómami v ECAV a predstavil viaceré súčasné modely práce vrátane tých, ktoré fungujú v cirkevnom zbore Rožňava. Po ňom svoju prácu prítomným predstavili aj ďalší bratia a sestry, ktorí sa venujú rómskej misii: Terézia Gabčanová, Anna Kavková, Mária Laliková, Lubica Olejárová, Luboslav Beňo, Ivan Bojna. Zo všetkých referátov bolo vidno, aké rozdielne prístupy si

misia medzi Rómami vyžaduje, aké rôznorodé výsledky prináša a s akými rôznymi problémami sa jej aktívni pracovníci boria. Na tieto, ale aj iné otázky sa pokúsila odpovedať prezentácia projektu Rómska misia – kde a ako začať. Predstavil nám ju brat farár Jerguš Olejár a vychádzal pri nej zo skúseností, ktoré s týmto projektom už nadobúda cirkevný zbor Rožňava. Cirkevné zbory, ktoré chcú pracovať s Rómami, sa musia de facto transformovať na misijnú stanicu a musia byť schopné Rómov prijať.

Po všetkých týchto prezentáciách nasledovala diskusia, ktorá ukázala, že metodiku práce s Rómami nemožno nijako

zovšeobecňovať. Sami aktívni misijní pracovníci sa na jednej strane podozrevali, že v cirkvi nemáme prácu s Rómami nijako metodicky systematizovanú, na druhej strane prišli k záveru, že túto prácu ani nemožno metodicky systematizovať, pretože každý kraj i každá rómska osada sú iné, a to nie len mentálne, ale aj kultúrne či dokonca jazykovo.

Konferencie sa zúčastnili všetci traja úradujúci biskupi ECAV. Živo sa zaujímali o rómsku misiu a vyjadrili túžbu byť v tejto práci nápomocní. Kládli pracovníkom v cirkevných zborech i predstaviteľom občianskeho združenia ROMA konkrétne otázky, ktorých cieľom bolo zistiť, akú pomoc by zbory, senioráty či ROMA najviac uvítali, čo by im najviac pomohlo a ako by si predstavovali svoju prácu v budúcnosti.

Sestra Viola Fronková predstavila počiatky vzniku, cieľe i prácu organizácie Roma, ktorá v našej cirkvi už dlhé roky pôsobí. Prítomných pozdravil aj dekan EBF UK Milan Jurík, ktorý v krátkosti informoval o situácii na EBF UK a vyzval ku kladeniu podnetov na nové študijné programy, ktoré by mohli byť prínosom pre cirkev a jej misiu. Za Evanjelickej diakonie sa účastníkom konferencie prihovorila sestra Katarína Šoltésová. Prítomných pozdravili aj misionári z USA, ktorí 10 rokov žijú na Slovensku a pracujú priamo s Rómami a brat Hans Martin Dern z Nemecka, ktorý na Slovensku v minulosti dlhé roky pôsobil a bol zakladajúcim členom ROMA.

Sobotný deň otvorila zamyslením nad Božím slovom sestra Viola Fronková, po ktorej nasledovala prednáška brata farára Jerguša Olejára na tému: Missio dei ako prvá pomoc pri kon(s)trikciu zasiahnutých končatinách i srdca tela Kristovo v ECAV (misia, evanjelizácia, učenie). Brat farár v nej hovoril o princípoch fungovania misie, ktorú robí nielen jednotliviec, ale spoločenstvo, ktorým je cirkevný zbor i cirkev. Táto musí sama napĺňať určité znaky, aby mohla vykonávať efektívnu misijnú prácu. Ako model poslúžili skúsenosti misionárov, ktorí v minulosti prichádzali do Afriky a prinášali nielen hmotnú pomoc, ale hlavne zakladali nové zbory a vyučovali pracovníkov, ktorí sa po troch rokoch stali sami vedúcimi zboru. Skúsenosti európskych misionárov v Afrike teda hovoria, že misiou nie je iba prinášanie hmotnej pomoci, a že misia nemôže vytvárať trvalé puto medzi misionárom a misionovaným, ale má viesť k samostatnému fungovaniu nového spoločenstva.

Prednáška brata Olejára otvorila širokú diskusiu, ktorá sa dotkla viacerých akútnych problémov cirkvi od nedostatku pracovníkov, cez výhody teológov priamo z radov Rómov až k financovaniu cirkvi a budovaniu misijných centier, zameryných na prácu s Rómami. Odznali informácie o stave v iných cirkvách i návrhy riešení pre našu cirkev. Aj tu sa však ukázalo, akou zložitou je otázka rómskej misie, ktorá by si síce vyžadovala aj financie a misijné centrá, no zároveň potrebuje aj pracovníkov na konkrétnych miestach, ktorí by sa s plným nasadením venovali Rómom v rôzne vyspelých i rôzne prístupných komunitách. Ani otázka rómskych absolventov EBF nie je jednoznačná. Na jednej strane môže byť výhodou, ak by prišiel konať misiu medzi Rómami rómsky farár, na druhej strane sa už tým, že ide študovať na vysokú školu, môže odcudziť vlastnej komunite, a tak jeho služba nemusí byť taká efektívna, ako by sa pôvodne očakávalo.

Konferencia o misii medzi Rómami ukázala rozmanitosť a zložitost tejto problematiky. Bratia biskupi ju však zakončili príslubom, že chcú byť pri jej riešení nápomocní. Je na nás všetkých, aby sme sa aj za túto službu našej cirkvi modlili, prosili Pána Boha o dar Svätého Ducha nielen pre seba, ale aj pre našich rómskych bratov a sestry, a aby sme vyprosovali silu a požehnanie tým našim bratom, ktorí sa už teraz misii medzi Rómami aktívne venujú.

Prehlásenie účastníkov konferencie:

Rómska misia – tak zápasím, nie ako by som vzduch rozrážal,

ktorá sa konala v Rožňave v dňoch 26. a 27. apríla 2019

Predstavitelia Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku (ECAV), Misijný výbor ECAV, predstavitelia občianskeho združenia ROMA a pracovníci s Rómami – duchovní i neordinovaní, predstavitelia Evanjelickej diakonie, predstavitelia Evanjelickej teologickej fakulty a ostatní účastníci konferencie o misii medzi Rómami, si v bratsko-sesterskej láske vymenili svoje skúsenosti a prijali toto vyhlásenie a tento záväzok:

- Sme vďační, že Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku mala od dávnych čias pracovníkov, ktorí z lásky k Pánovi i k ľuďom mali srdce niesť evanjelium Rómom. V ich službe chceme pokračovať.
- Uvedomujeme si, že Pán Boh koná svoju misijnú prácu predovšetkým prostredníctvom cirkevných zbore. Keďže cirkev žije z misie, za ich prácu a službu sa budeme modliť, povzbudzovať ich a napomáhať im v ich diele misie.
- Budeme hľadať cesty, akým spôsobom uskutočňovať misiu obzvlášť medzi Rómami.
- Budeme napomáhať motivovať, vzdelávať a organizovať poradenstvo pre misijných pracovníkov medzi Rómami.
- Rómsku misiu, ako aj ostatnú misiu konanú u nás i v zahraničí Evanjelickej cirkvou a. v. na Slovensku chceme systematicky propagovať a o nej informovať cirkev i verejnosť.
- Dôležitú zložku misie tvoria financie. Chceme hľadať ich zdroje a učiť cirkev darovstvu, aby Božie dielo medzi nami a skrze nás mohlo rásť.

V Rožňave dňa 27. apríla 2019.

foto: archív autora

Konferencia cirkevných archivárov

Martin Miti Kováč
vedúci Ústredného archívu ECAV na Slovensku, archiv@ecav.sk

Dňa 9. mája sa v maďarskom meste Ostrihom uskutočnila konferencia cirkevných archivárov. Konferenciu usporiadala Spoločnosť cirkevných archivárov v Maďarsku (Magyarországi Egyházi Levéltároló-sok Egyesülete), ktorá sa už od roku 1993 snaží o vytvorenie efektívnej ľudskej a profesionálnej komunikácie medzi cirkevnými archívami v Maďarsku na ekumenickom základe. Cirkevní archivári združení v tejto spoločnosti sa na pravidelných stretnutiach nielen spoločne radia o riešení každodenných problémov, ktoré prináša profesia archivára, ale vzájomne spolupracujú aj pri digitalizácii archívneho dedičstva. (<http://matricula.hu>, <http://arca.melte.hu>)

Hlavným cieľom konferencie bolo tentokrát nadviazať vzťahy s cirkevnými archívami na Slovensku, keďže naše národy zdieľajú spolu veľký kus histórie a naše archívne dedičstvo je navzájom prepojené silnými väzbami. Maďarskí archivári sa teda rozhodli dať priestor na konferencii hlavne nám Slovákom a požiadali nás o referáty. Evanjelickú cirkev augsburského vyznania na Slovensku reprezentovali Miloš Kožlej, archivár Archívu Východného dištriktu ECAV a Martin Miti Kováč, vedúci Ústredného archívu ECAV na Slovensku, ktorí maďarských kolegov oboznámili s históriou a súčasným stavom našich dvoch evanjelických archívov.

Súčasnou konferencie bola aj prehliadka priestorov archívu Ostrihomsko-budapeštianskej arcidiecézy, spojená s prezentáciou najzaujímavejších archívnych dokumentov, ktoré sú tu uložené. Atmosféra bola veľmi priateľská, maďarskí kolegovia boli veľmi srdeční, i keď aj trochu sklamaní, že nás zo Slovenska neprišlo viac. Prínosné pre nás, evanjelických archivárov, bolo hlavne nadviazanie kontaktu s pracovníkmi maďarského evanjelického centrálného archívu v Budapešti (Evangélikus országos levéltár). Riaditeľ Miklós Czentehe nám ochotne odpovedal na naše mnohé otázky. Evanélikus Országos levéltár je

účelovým zariadením Evanjelickej a. v. cirkvi v Maďarsku a v súčasnosti v ňom pracuje päť zamestnancov, traja na plný úväzok a dvaja na čiastočný. Nachádzajú sa v ňom mnohé dokumenty, ktoré sa týkajú územia Slovenska, ako aj časti archívnych fondov, ktoré nám na Slovensku chýbajú.

Musím poznamenať, že maďarskí evanjelici sa záchrane svojho archívneho dedičstva už roky venujú, na rozdiel od nás Slovákov. V našej cirkvi je táto oblasť už roky zanedbávaná, čo má samozrejme negatívne dôsledky. Mnohé zo vzácnych archívnych dokumentov, ktoré boli ešte pred päťdesiatimi rokmi v evidencii, dnes už neexistujú. Na druhej strane aj maďarskí evanjelici majú svoje problémy a nedoriešené veci. Pri vzájomných rozhovoroch sa ukázalo veľa spoločných tém, ako je ochrana archívnych fondov cirkevných zborov, nedostatok financií, ale aj zámer vyčleniť pre centrálny archív zodpovedajúcu budovu. Maďarských kolegov sme informovali aj o našom zámere vybudovať centrum histórie v Jurkovičovom sirotinci v Modre.

Účasť na konferencii priniesla svoje ovocie. Veríme, že nové kontakty a vzťahy budú na úžitok obidvom stranám a povedú k skvalitneniu nášho spoločného zápasu o záchranu nášho historického dedičstva. 📌

To isté robiť inak

Jan Oslík
farár ECAV v Modre

foto: autor

Človek má tendenciu idealizovať minulosť. „Za našich čias ...“ alebo „Kedysi to bolo inak ...“ Lenže ani kedysi to nebolo také ideálne, perfektné a dokonalé, ako sa nám zdá. To iba my si vyberáme len niečo z minulosti. Selektujeme udalosti, postavy, dokonca len niečo, len niektoré črty osobností. Do takejto selektovanej minulosti by sa niektorí radi vrátili. Na chvíľu to môže byť príjemné a zábavné. Ako napríklad na Modranskom pikniku, ktorý sa tu každý rok organizuje. Návrat do „zlatej éry“ minulého storočia – v dobových kostýmoch, pri swingovej muzike, na starých bicykloch ... Lenže v skutočnosti sa nedá vrátiť späť. Aj na tom pikniku mala väčšina vo vrecku alebo v kabelke mobil. Vrátiť sa znamená všetkého sa vzdať – poznania, skúseností, výtvarných techník, životnej úrovne... Nie lenže to nie sme schopní urobiť, ale vlastne to v skutočnosti ani nechceme.

Slovenský kostol v Modre

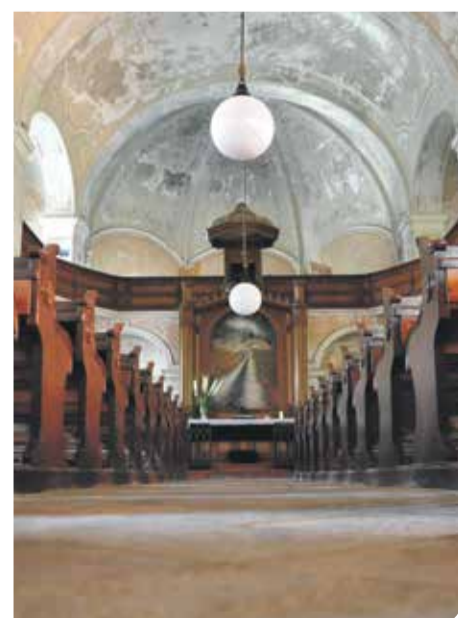

v cirkevnom zbore aktívne zapojení. Biblické hodiny robíme v kaviarni v bývalej nemeckej evanjelickej škole. Kaviareň je chráneným pracoviskom pre mladých mužov s postihnutím, zároveň tak podporujeme aj toto zariadenie. Pre mužov organizujeme raz do mesiaca sobotné raňajky na fare a pre otcov s deťmi dva-trikrát do roka víkendovky. Tie sme nazvali S tebou mňa baví svet. V lete organizujeme tábory pre rodiny, lebo táto forma sa ukazuje ako efektívnejšia a zmyslupnejšia. Dávame príležitosť výtvarníkom vystavovať svoje diela – tieto výstavy nesú označenie Otvorené dvere. Okrem vlastných aktivít spolupracujeme s mestom, Kultúrnym centrom a inými inštitúciami.

Nie všetko sa podarí. Je to vo veľkej miere o hľadani a tiež odvahe ísť do rizika. A treba tiež vziať do úvahy fenomén súčasnej doby, ktorým sú krátke trvanie a rýchle zmeny. Zvykli sme si na to, že keď sa niečo začalo, fungovalo to dlhý čas, niekedy to šlo až cez generácie. Dnes je to inak. Niektoré aktivity trvajú určitý čas a potom prestávajú fungovať. Nie preto, že by boli zlé. Jednoducho splnili svoj cieľ a treba hľadať niečo nové. Vyžaduje to omnoho viac síl, energie, tvorivosti a motivácie, ale stojí za to skúšať to vždy znovu.

Toto vnímam ako jeden z dôležitých spôsobov práce a služby v dnešnej dobe – to, čo je našim základným poslaním, prinášať vieru, nádej, lásku do tohto sveta, to robiť iným, rôznym spôsobom. Veď takto to robil – a stále robí – aj Ježiš. A do takej služby pozýva aj nás. 📌

Nemecký kostol v Modre

V cirkvi to robíme podobne – tiež sa niekedy sústreďujeme viac na minulosť, spomínáme na „staré zlaté časy“. Lenže: po prvé – vrátiť späť sa nedá a po druhé – niet sa kam vrátiť, lebo žiadne „zlaté časy“ neexistujú. Je dôležité poznať svoju minulosť, svoje korene, ale toto poznanie má viesť ďalej, má tvoriť budúcnosť. Preto, keď prišiel list z biskupského úradu s podnetmi na diskusiu o vízií a budúcnosti našej cirkvi, povedal som si: KONEČNE! Konečne začíname rozmýšľať smerom k budúcnosti, konečne začíname rozmýšľať nad tým, akým spôsobom komunikovať, sprostredkovať evanjelium súčasnému človeku, zvlášť mladému, ktorý rozmýšľa v úplne súvislostiach, konečne sa prestávame báť slova „vízia“, konečne priznávame, že sme niečo dôležité zanedbali, a že sme sa nechali zahnať, zatlačiť za múry kostolov, konečne začíname chápať, že ísť s evanjeliom a Kristovou láskou do sveta, do spoločnosti, je našim základným poslaním.

Takto sa snažíme ísť aj v modranskom cirkevnom zbore. Popri zachovávaní tradície hľadáme nové formy práce, spôsoby, ako robiť to isté inak, ako zvestovať evanjelium v sekulárnom svete. Pravidelne pripravujeme Rodinné Služby Božie, na ktoré rôznymi komunikačnými kanálmi pozývame tých, ktorí nie sú

Nič mi nebolo nemožné, lebo som chcel...

Jana Nunvářová, tlačová tajomníčka ECAV

foto: autorka

Štefánikov výrok znel aj počas spomienkových Služieb Božích pri 100. výročí jeho tragickej smrti v evanjelickom kostole v Košariskách. Odkaz generála Milana Rastislava Štefánika si pripomenuli jeho rodáci, ako aj množstvo evanjelikov z celého Slovenska dopoludnia 4. mája.

Z chudobnej evanjelickej fary vzhliada ako malých chlapcov ku hviezdám a neskôr sa ocitá v dôležitých diplomatických kruhoch. Zomiera ako 39-ročný. Na Štefánika sa podľa slávnostného kazateľa, generálneho biskupa Ivana Elka, netreba pozeráť len encyklopedicky, ale najmä vo svetle Božieho slova. „Lebo ani Syn človeka neprišiel, aby Jemu slúžili, ale aby On slúžil a dal život ako výkupné za mnohých.“ (Mk 10,45) Ježiš nežil kvôli sebe. Jeho život bol službou, a tak prejavil absolútnu lásku k ľuďom. Čím nás môže Štefánik oslovíť dnes? Čím je jeho život pre kresťana inšpiratívny? Za prioritu svojho života nepovažoval vlastné dobro. Nezľakol sa služby, nerátal svoje obete a bol šťastný. Pre všetkých môže byť odkaz generálova nesebecká láska majákom pre každodenný kresťanský život.

Program spomienkových Služieb Božích doplnili príhovory hostí, hudobné vystúpenia umeleckých zoskupení a takisto spoločné piesne z evanjelického spevníka, na organe sprevádzané Jankom Siromom.

100. výročie úmrtia Milana Rastislava ŠTEFÁNIKA

Michal Bodický o Štefánikovej rodine

Michal Bodický

Rozpomienky a pamäti, Turčiansky sv. Martin 1933, str. 249 -252

Na východ od Bukovca, medzi vrchmi leží v hlbokéj doline, leží naša povestná Brezová. Povestná svojim kožiar-ským priemyslom, ale najmä svojim i cirkevne i národne prebudenými obyvateľmi. Farárom, pri mojom príchode do Nitry, bol znamenitý rečník, ostroumný mysliteľ a spisovateľ Ján Leška, rodák z Vrbovíc. Bol kaplánom na Myjave, potom farárom na Bukovci, v Bzinciach, kde ho vyvolili za konseniora, potom za seniora. Po smrti farára Šulca povolali ho Brezovania za farára (1881), kde za dvadsať rokov úradoval. Potom utiahol sa na penziu do Bzniniec, kde roku 1909 umrel. Jeho nástupcom stal sa Ján Lichner, rodák z Turca, kaplán staroturanský, ktorého Brezovania bez videnia a počutia, na odporúčania dvoch ich priateľov, vyvolili. Veľký, za farára Horša (umr. 1874) stavaný, za Lešku vezou opatrený chrám bol jednou z hlavných príčin, že sa východné veľké kopanice, Košariská, odtrhli od matkocirkvi brezovskej. Ale bolo to i dávnejšie nepriateľstvo a žiarlivosť medzi remeselníckymi mešťanmi brezovskými a roľníckymi kopaniciarmi košariškými, ktorí s Prieprasným a podkyľavskými Šindellákmi a Mosnákmi utvorili v roku 1870 samostatný cirkevný zbor a za farára vyvolili Pavla Štefánika, syna bývalého farára krajnianskeho, ktorý s celou energiou chytil sa do dieťa. Za jeho vyše 40 – ročného úradovania vystavili chrám, faru, zriadili školu na Košariskách i v Prieprasnom. Oženil sa s Albertínou Jurenkovou z Myjavy. Boli švagrovia so Štefanom Fajnorom, advokátom senickým a sen. dozorcem, a divná vec, obidvaja mali po päť synov a štyroch dcérach.

Štefánikov syn Igor študoval teológiu, stal sa farárom na Myjave, v Palánke v Báčke v Naďlaku a teraz je farárom v Bingule. Prudká, nespokojná povaha. Pavel študoval zverolekárstvo, ale neskončil, odišiel do Ameriky, kde mladý dokončil svoj dobrodružný život. Milan, všeobecne známy a oslavovaný osloboditeľ národa. Keď maturoval, mojim pričinením dostal chuť študovať teológiu, ale otec mu to skoro vybil z hlavy. Jeho ideálom od detinstva bolo zaoberať sa hviezdárstvom. Išiel do Prahy, kde získal si priazeň profesora Zengera. Ten ho odporúčal povestnému hviezdárovi Jansenovi v Paríži, ktorý, spoznajúc veľké vlohy Milanove, všemožne ho napomáhal. Jeho pomocou stal sa spoluriaditeľom hviezdárne v Meudone a posielali ho na astronomické pozorovania na Mont Blanc, do Turkestanu, na Saharu, na Tahiti a do Južnej Ameriky. V Paríži uviedli ho do vyššej spoločnosti, predstavili ho i ministrom. Chodil k povestnému Flammarionovi. Kedykoľvek prišiel z Paríža navštíviť rodičov, prišiel i do Krajného. Hovorievali sme najviac o našich neutušených národných pomeroch. Hovoril som mu, keď má toľko známostí v Paríži, prečo nepíše o nás do francúzskych časopisov. Tu dozvedel som sa od neho nevídanú vec, že za uverejnenie článkov v parížskych denníkoch treba platiť podľa toho, na ktorej strane je článok umiestnený, 300, 200, 150 frankov za každý stĺpec. Peňazí nemal a nebolo odkiaľ vziať. Maďari vedeli a dosiaľ vedia využiť takéto veci, vynakladajú milióny na časopi-seckú propagandu a my museli sme sa spravovať porekadlom: Keď nemáš penez, na muziku nelez! Dopytoval som sa Milana, či učení hviezdári vedia o hviezdach, ktorá v čas narodenia Krista Pána ukázala cestu babylonským mágom. Odpovedal mi, že taká istá hviezda ukazuje sa z času na čas. Sú to vlastne dve obežnice, ktoré prídu do jednej priamej čiary a ukážu sa ako jedna hviezda neobyčajného svetla. V náboženskom

ohlade bol Milan poddajný, povedal by som detinský veri-riaci. Páčilo sa mu, keď počul u nás večer spievať nábož-né piesne. Dobre naň pôsobila dcéra Jansenova, ktorá sa živo zúčastňovala na prácach svojho otca. Bola spolu s otcom a Flammarionom v Španielsku, kde spolu s Milanom pozorovali zatmenie slnca. Smiali sme sa, keď nám Milan rozprával, že ho zatvorili so akéhosi tmavého, čiernym súkno obťahnutého stanu. Mal odtiaľ pozorovať zatmenie. Videl, čo ostatní nevideli, akési škvrny a či pásy na sln-ci. Nechceli mu ani veriť, až keď istý nemecký učenec tiež o tom písal, uverili mu. V čas tejto cesty, neviem v ktorom meste, v Seville a či v Toledo, prišiel Milan s Jansenovou dcérou do chrámu. Ona kľakla pred oltárom a vrúcne sa modlila. Keď sa pomodlila, spýtala sa účtovo za ňou stoja-ceho Milana, či vie, za koho sa modlila. On, pravda, nemohol vedieť. „Za vás, za vaše obrátenie!“ povedala mu. Toto mi on sám s pohnutím rozprá-val, len to nevedel, čo rozume-la pod obrátením. Ja som mu tiež nemohol dať vývod, lebo som nevedel, či to hovorila ako kresťanka vôbec a či ako katolíčka, lebo vedela o ňom, že je evanjelik. Ale skorej by som veril, že sa modlila ako kresťanka vôbec, lebo celá rodina bola nábožná. Keď Jansen umrel, dali mu na úmrtý oznam ako nadpis slova žal-mu 19,2: „Nebesa vypravu-jú slávu Boha silného a dílo rukou jeho obloha zvästuje.“ Nechcem rozprávať veci, ktoré sú i tak známe zo života Milanovho, spomeniem len dvo-je. Keď bol u nás v Krajnom posledný raz, prišiel na jednom koni, podľa obyčaje Brezovsko-košarišskej. Pri odo-bierke povedal mojej manžel-ke: „Keď prídem nabudúce k vám, prídem na aeropláne!“ A moja mu riekla: „Len to nie, lebo sa zabijete!“ Oboje sa splnilo. Posledný raz sme boli

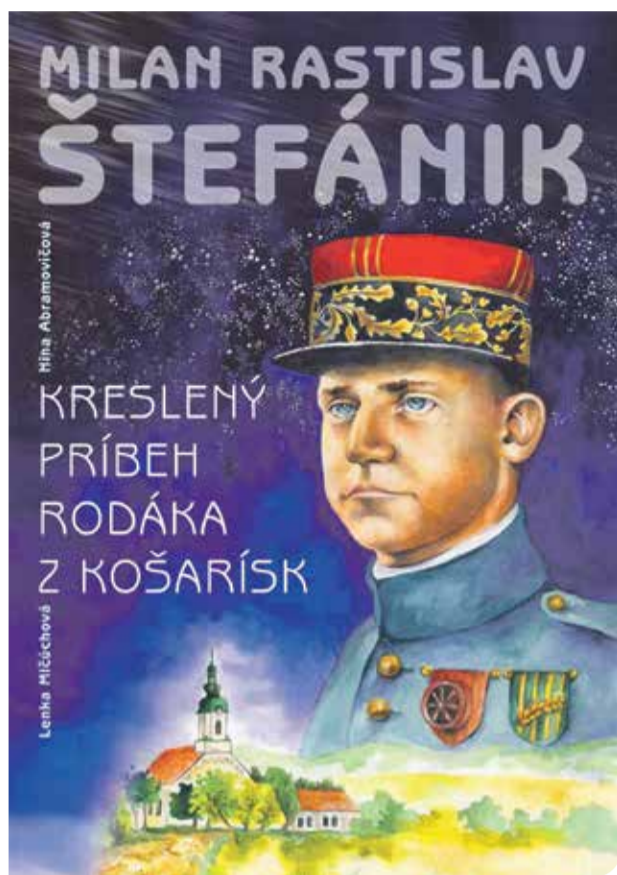
➤ pokračovanie na strane 11

Komiks pre deti aj dospelých

Jana Nunvářová
tlačová tajomníčka ECAV

Jedna je sprievodkyňa v Štefánikovom múzeu v Košariskách a druhá študuje výtvarné umenie. 30-ročná Lenka Mlčúchová a 22-ročná Nina Abramovičová spojili svoje sily a tiež obdiv k svojmu rodákovi a spoločne vytvorili komiks o Štefánikovi ži- vote od narodenia na košarišskej fare až po haváriu jeho lietadla.

Dielo uviedli do života počas Celonárodnej spomienkovej slávnosti pri príležitosti 100. výročia tragickej smrti generála M. R. Štefánika. Na 82 stranách plných kresieb ale aj pútavého textu, nájde malý aj starší čitateľ fakty o Štefánikovom živote, ale aj menej známe zaujímavosti. Dvojročné úsilie zhrnuli obe autorky slovami: „Nebolo to jednoduché, ale neľutujeme to rozhodnutie. Sme rady, že sme sa do toho dali a veríme, že Milan Rastislav Štefánik v kreslenej podobe si nájde cestu do mnohých rodinných knižníc.“ Dievčatá sa nám priznali, že ich tešia reakcie verejnosti a že aj keď komiks ako formát môže byť vhodný najmä pre deti, svoj odkaz v ňom nájdu všetky generácie. „Obdivujeme na ňom, ako tvrdo na sebe pracoval. Aký bol odhodlaný slúžiť ľuďom. Týmto môže oslovíť aj dnešného človeka. Treba ísť za svojimi snami, dať do toho všetko a úspech sa určite dostaví.“

Milan Rastislav Štefánik

Martin Fajmon
knihovník Ústredného archívu ECAV

Gen. PhDr. Milan Rastislav Štefánik (* 21. júl 1880, Košariská, Rakúsko-Uhorsko – † 4. máj 1919, Ivanka pri Dunaji, Československo) bol slovenský astronóm, fotograf, vojenský letec, brigádny generál ozbrojených síl Francúzska, diplomat a politik. Mal najväčšiu zásluhu na formovaní česko-slovenského zahraničného odboja počas prvej svetovej vojny. Zohral dôležitú úlohu pri organizovaní česko-slovenských légii a sprostredkovaní kontaktov na francúzskych štátnych funkcionároch. Spolu s Tomášom Garriguom Masarykom a Edvardom Benešom bol kľúčovou osobou pri založení ČSR. Štefánik bol podpredsedom Československej národnej rady, ministrom vojny v Dočasnej vláde československej a následne aj v novovzniknutej ČSR.

Štefánik sa narodil v Košariskách (do roku 1870 patrili Košariská ako osada do Brezovej pod Bradlom) v rodine evanjelického farára Pavla Štefánika a jeho manželky Albertíny, rodenej Jurenkovej.

Prvé tri triedy ľudovej školy vychodil v rodnej dedine, kde ho učil slovenský národovec, absolvent slovenského ev. gymnázia v Revúcej, Martin Kostelný. Podľa svedectva učiteľa bol Milan Rastislav najlepším žiakom na košarištianskej škole. Otec Pavol sa snažil poskytnúť synovi čo najlepšie vzdelanie a preto, aby mohol Milan Rastislav študovať na strednej škole, musel sa dôkladne naučiť po maďarsky. A tak už ako deväťročný odišiel z domu do Šamorína, aby sa pripravil na strednú školu. Stredoškolské štúdium začal na evanjelickom lýceu v Bratislave, vtedajšom Prešporku. Štefánik študoval s výborným prospechom, no po troch rokoch musel odísť so svojím bratom Pavlom do Šopronu a neskôr do Sarvaša, pretože Pavel dosahoval len priemerný prospech.

Po maturite v Sarvaši odišiel študovať do Prahy na techniku, odbor stavebné

inžinierstvo, neskôr odišiel z techniky a vyštudoval astronómiu na Filozofickej fakulte Karlovej univerzity.

Cieľom Štefánikovo vedeckého pôsobenia sa stal Paríž. Vo Francúzsku pôsobil od roku 1904. Do roku 1908 pracoval ako astronóm, neskôr pôsobil v službách francúzskych úradov. V roku 1912 získal francúzske štátne občianstvo

V apríli roku 1913 mu zomiera otec Pavol. Vtedy sa Štefánik plánoval usadiť natrvalo na Tahiti, no dostal poverenie od francúzskej vlády a svoje rozhodnutie zmenil. Francúzi totiž chceli vybudovať vlastnú telegrafickú sieť a sústavu meteorologických staníc v Ekvádore a na Galapágoch a Štefánik mal získať povolenie od ekvádorskej vlády. To sa mu aj podarilo. Francúzska vláda mu potom na návrh ministerstva námorníctva udelila kríž Rytiera čestnej légie. Jeho úspechy však zastavila choroba. V marci 1914 sa musel podrobiť operácii žalúdka v sanatóriu profesora Monprofita v Yngerse vo Švajčiarsku. Po zotavení ho zastihla správa o vypuknutí prvej svetovej vojny a 9. augusta sa vojenským transportom vrátil do Francúzska.

Vzhľadom na jeho zlý zdravotný stav však nemohol hneď odísť na front a dostal sa tam až začiatkom roka 1915 po absolvovaní leteckého výcviku. Na fronte pôsobil ako pilot, mal rozhodujúcu zásluhu na vybudovaní vojenskej meteorologickej služby.

Od roku 1915 s T. G. Masarykom a E. Benešom založili Československú národnú radu. Jej predsedom sa stal T. G. Masaryk, podpredsedami J. Durich a M. R. Štefánik a generálnym tajomníkom E. Beneš. Milan Rastislav Štefánik bol hlavným organizátorom československých légii vo Francúzsku, Taliansku a Rusku. Od roku 1918 sa stal ministrom vojny, tragicky zahynul pri leteckom nešťastí pri návrate do slobodnej vlasti 4. mája 1919.

Mali sme my sokola...

Martin Šefranko
foto: Peter Ondruš

V Novom evanjelickom kostole na Legionárskej ulici v Bratislave sa v nedeľu 5. mája 2019 o uskutočnil „štefánikovsky“ koncert s názvom Mali sme my sokola... Zorganizovalo ho Občianske združenie Harmonia Serephica Bratislava a Cirkevný zbor ECAV na Slovensku Bratislava Legionárska. Išlo o literárno-hudobnú kompozíciu k 100. výročiu tragickej smrti generála Dr. Milana Rastislava Štefánika.

S desiatimi piesňami vystúpil mužský spevácky súbor Danubius Octet Singers, dirigentom ktorého je Daniel Simandl a manažérom (i členom) Jaroslav Pehal. Popri dobových slovenských skladbách (M. Schn. Trnavský, E. Suchoň, Št. Fajnor) zazneli aj piesne v češtine (B. Smetana) a francúzštine (G. L. Wilhelm – pochod francúzskej cudzineckej légie), čo popri národnom podčiarklo aj medzinárodný rozmer Štefánikovej osobnosti.

Program hudobných čísel sa striedal s umeleckým čítaním zo Štefánikových denníkových zápiskov, politických prejavov a jeho literárnej tvorby. Umelecké slovo predniesol i dramaticky stvárnil Juraj Hřečka.

Podujatie výborne doplnila výstava Dr. Milana Rastislava Štefánik, brigádny generál (1880 – 1919), vedec, diplomat, politik a vojenský vodca v obrazoch. Panely s informáciami a fotografiami zo Štefánikovej mladosti, jeho vedeckých a diplomatických misíí, o Československých légiiach vo Francúzsku, Taliansku a Rusku, o ich repatriácii do novovzniknutého Československa, o tragickej smrti a historickom odkaze nášho národného veľikána, aj o vládou SR vyhlásenom roku M. R. Štefánika pre podujatie zapožičal prof. Peter Ondruš.

Výstava sa stretla so živým záujmom a celé podujatie s vďačnou odozvou, vyjadrenou aj mohutným záverečným potleskom účastníkov i slovami uznania umelcom a organizátorom.

Príbovská Jar

Lubomír Žila

Hoci počasie nebolo typicky jarné a vonkajšia teplota dosahovala len 4 stupne nad nulou, v Príbovcach sa konalo už tradičné literárno-hudobné pásmo s názvom Príbovská Jar. Kultúrno-ekumenické stretnutie, podporujúce aktivity a posilňujúce súdržnosť, spolupatričnosť ľudí rôzneho náboženstva, sa 5. mája konalo pod jednou strechou – strechou evanjelického kostola. V tomto roku bol hosťom evanjelický cirkevný zbor v Príbovcach. Strávili sme tak príjemné nedeľné popoludnie, na chvíľu sa zastavili, obdivovali umelecké slovo, spev či hudbu.

Pripomeňme, že 9. decembra 2006 sa v obecnom dome v Príbovcach uskutočnilo prvé kultúrno-spoločenské podujatie s názvom Príbovská

Vianoce 2006, spojené s prehliadkou betlehemov a ručných prác s vianočnou tematikou. Organizátormi tohto obľúbeného podujatia, v poradí už dvadsiateho šiesteho, sú tradične občianske združenie Nádej človeka, Rímskokatolícka cirkev – farnosť Valča, Obec Príbovce a Evanjelický cirkevný zbor a. v. v Príbovcach.

Na úvod tohtoročného májového podujatia privítala prítomných Zuzana Szabóová, evanjelická farárka. Po príhovore nasledoval bohatý kultúrny program, v ktorom vystupovalo 26 účinkujúcich. Celým literárno-hudobným pásmom sprevádzali prítomných Janka Bellová a Božena Bíziková, ktoré prerozprávali životný príbeh Milana Rastislava Štefánika. Mládež, ako

aj my všetci, potrebujeme poznať a neustále si pripomínať pozitívne vzory. M. R. Štefánik je pre nás takýmto vzorom a organizátori si chceli uctiť jednu z najvýraznejších osobností novodobých slovenských dejín a zároveň si pripomenúť sté výročie jeho tragickej smrti.

Príbovská Jar však nebola len o príbehu. Andrej Adrašik zahral klavírnu skladbu od J. S. Bacha, piesňou potešil prítomných evanjelický aj rímskokatolícky spevokol a Eva Andrašiková predniesla poéziu. Na záver programu sa prítomným prihovoril rímskokatolícky farár Štefan Barilla a poďakoval všetkým účinkujúcim a prítomným za účasť na tomto krásnom nedeľnom podujatí.

foto: autor

Konfivíkendovka so SEMom vo Veľkom Slavkove

Luboslav Beňo
farár CZ ECAV Rankovce

foto: autor

Konfivíkendovky sú vynikajúcou príležitosťou pre cirkevné zbory, aby so svojimi konfirmandmi vycestovali na organizovaný výlet, kde je postarané o program a taktiež sa stretli s inými konfirmandmi. Pôvodná myšlienka je konať takéto stretnutia samostatne pre jednotlivé senioráty, ale dá sa skombinovať aj zostava z rôznych cirkevných zborov, čo má tiež svoje prínosy.

Ďalšia z radu viacerých konfivíkendoviek organizovaných Spoločenstvom evanjelickej mládeže (SEM) v zariadení Ichthys vo Veľkom Slavkove pre konfirmandov

z cirkevných zborov ECAV sa konala 4. – 6. apríla. Stretlo sa na nej celkom 77 konfirmandov z cirkevných zborov

Banská Bystrica, Zvolenská Slatina, Lučenec, Dobroč, Malé Zlievce, Rankovce, Vyšná Kamenica, Opiná a Trebišov sprevádzaných svojimi farármi, resp. dobrovoľníkmi. Program plný svedectiev o živote kresťana, piesní, hier a súťaží pripravilo 12 mladých ľudí zo SEM-u. Konfirmandi sa podľa svojho záujmu rozdelili a navštívili aj Aquapark v Poprade, Tricklandiu v Starom Smokovci, výstavu ľadových sôch na Hrebienku či nádherné Popradské pleso.

Dominika Bolgáčová, INSIDE tím

foto: autorka

INSIDE je projekt práce s dorastom a mládežou zastrešovaný Spoločenstvom evanjelickej mládeže, a fungujúci v rámci Bratislavského seniorátu ECAV na Slovensku. INSIDE v preklade z angličtiny znamená vo vnútri. Preto INSIDE. Pretože to najdôležitejšie, to najpodstatnejšie, to na čom najviac záleží, je vo vnútri srdca človeka.

Projekt INSIDE má niekoľko pravidelných nástrojov služby, akým sú napríklad jarné vikendovky pre mladší dorast.

Taká „vikendovka“ znamená víkend plný hier a aktivít, ale zároveň zamyslenie sa nad tým, čo znamená skutočný vzťah s Pánom Bohom, našim Otcom. Jarné vikendovky sú vždy dve a stretávajú sa na nich dorastenci, prevažne konfirmandi, z celého Bratislavského seniorátu.

Tohtoročné jarné vikendovky sa niesli v téme Nezastaviteľný. Hovorili sme spolu o tom, čo to znamená byť zastaviteľným – pre nás konkrétne. Čo sú tie veci, ktoré nás v živote zastavujú na ceste, ktorou bežíme. Môžu to byť nečakané okolnosti, pokrivené vzťahy, nepochopené názory, ľudia vôkol nás, strach.

Ale najmä, sme niesli dobrú správu o tom, že pán Ježiš je ten Nezastaviteľný. Ani smrť, choroba, žiadne okolnosti, nepriazeň u farizejov, sociálny status, ani akýkoľvek strach nebol dost silný, aby Ho zastavil. Chudobným zvestoval evanjelium, uzdravoval zlomené srdcia, zajatým ohlasoval prepustenie, slepým vracal zrak, utláčaných prepustil, priniesol Otcovu milosť. A nielen, že to robil. Stále to robí. Haleluja! Tak môžeme byť aj my skrze Neho zachránení a nezastaviteľní.

Víkendovky sú nástrojom, INSIDE je projektom. Na oboch vikendovkách sa nás spolu stretlo viac ako 170! Avšak nejde o čísla, ide o konkrétne srdcia, ktoré mohli počuť evanjelium Kráľovstva. Veríme, že z každého jedného sa stal taký malý novozasadený stromček. Dnes malý, no bude rásť a prinášať ovocie. Ovocie, ktoré bude požehnaním na miestach, kde bude rásť. V rodine, škole, našich zboroch.

My sme sadili, ale veríme, že Pán Boh je ten, ktorý dáva vzrast. Tieto príbehy srdc budú mať veľké pokračovania a my sa ich nevieme dočkať.

ORGANIZUJE: **semfest.sk**

SEM FEST
4.-7.júl 2019 Lenka pri Tornali

PARTNER: obec Lenka

open air festival
hudba, športy, zábava
semináre, workshops
spoločné zážitky
svedectvá života s Bohom
miesto, kde sa nájdeš

TÉMA FESTIVALU:
Prameň
na základe Evanjelia podľa Jána, 4.kapitoly

Toto podujatie bolo podporené z dotácie Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR "Programy pro mládež 2014-2020", ktorú administruje JUVENTA - slovenský inštitút mládeže.

Erasmus+ MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SLOVENSKEJ REPUBLIKY **juventa**

POZVÁNKA SEMFEST 2019

Už onedlho je tu leto, očakávané obdobie prázdnin, dovolení, výletov, zážitkov a samozrejme aj festivalov. A spolu so začiatkom leta je tu opäť SEMFEST 2019, ktorý sa uskutoční v obci Lenka (pri Tornali), a to v dňoch 4 – 7. júla 2019.

SEMFEST je miestom, kde si budeš môcť vypočúť zaujímavých rečníkov, diskutovať s pozvanými hosťami na rozličné témy, zúčastniť sa seminárov, workshopov, športových a adrenalínových aktivít a vypočúť si koncerty začínajúcich i skúsenejších hudobných skupín. Verím však, že na tomto mieste budeš môcť predovšetkým zažiť spoločenstvo s Pánom Bohom a ostatnými kresťanmi.

Hlavná téma tohtoročného festivalu je: Prameň (na základe Evanjelia podľa Jána 4 kap.). Myslíme tým prameň vody, ktorým chce byť Ježiš Kristus v našich životoch. Môžeme ho sledovať aj v príbehu ženy Samaritánky. Je to téma, ktorá navádza na reflexiu života veriacich aj neveriacich. Hlavným rečníkom bude brat farár Jiří Kaleta z Českej republiky.

Tešíme sa na spoločné stretnutie a veríme, že SEMFEST 2019 prinesie opäť požehnanie a posilnenie našej viery, ako aj povzbudenie v nasledovaní Pána Ježiša Krista.

Všetky informácie o registrácii, kapelách, programe SEMFEST 2019 nájdeš na:

www.semfest.sk

Posviacka evanjelického domu v Handlovej

Emil Hankovský
kaplán CZ ECAV Zemianske Kostolany
foto: Štefan Ruttmar

Cirkevný zbor CZ Zemianske Kostolany (Turčiansky seniorát) prežil v nedávnom období krásnu slávnosť. Evanjelici v Handlovej dostali do služby Božiemu dielu v tomto meste zrekonštruovaný priestor Evanjelického domu s modlitebňou. Rekonštrukcia prebiehala v rokoch 2017 – 2018. Služby Božie sa tu začali odpravovať práve na Veľkú noc 2018. Vynovený priestor s novým oltárom sme chceli odovzdať do služby Pánu Bohu modlitbou a požehnaním, čo sa nám takto po roku podarilo zrealizovať. Nech je to miesto pokoja a radosti a rastu. To nám pri posviacke zaželal nielen brat senior Marián Kaňuch, ale aj primátorka mesta Handlová, pani Silvia Grúberová. Posviacka sa konala 1. nedelu po Veľkej noci 28. apríla 2019 na slávnostných Službách Božích. Na dvore Evanjelického domu pod stanom a aj vo vnútri modlitebne boli veriaci z celého CZ Zemianske Kostolany. Na službách liturgiu

poslúžili brat farár Jozef Havrila st., administrátor zboru a brat kaplán Emil Hankovský. Zvestou Božieho slova a posviackou poslúžil brat senior Marián Kaňuch. Vystúpil aj zborový spevokol a tešili sme sa blízkeho spoločenstva bratov a sestier naprieč celým CZ. Veríme, že evanjelický dom v Handlovej bude dôstojným a vhodným miestom na službu našej cirkvi v tomto meste, ktorá je tam skutočne potrebná. Podľa posledného sčítania obyvateľov je to pre cirkev skutočne misijné pole. V roku 2011 tu až 59,4% obyvateľov bolo bez vyznania alebo žiadne vierovyznanie nepriznalo. I keď sme sa tešili z milej slávnosti, služba v tomto meste je pre nás veľkou výzvou. A to pastorálne sa starať o domácich viery, ale byť aj autentickým spoločenstvom viery a lásky a prijatia pre všetkých hľadajúcich v tomto meste a jeho okolí. Veríme, že nám v tom bude Božia milosť na pomoci.

Zľava: Š. Hurný (dozorca CZ), E. Hankovský s manželkou (zb. kaplán), M. Kaňuch (senior TUS), T. Juhanová a L. Wagnerová (presbyterky), J. Havrila st. (administrátor CZ), A. Masár (dlhoročný presbyter).

Nelahké skúsenosti handlovských evanjelikov

Jana Oswaldová a Emil Hankovský
foto: archív zboru

História evanjelikov v tomto meste bola do 20. storočia spätá s nemeckým obyvateľstvom. Šírenie evanjelického vierovyznania v takom prostredí bolo rýchle a počet evanjelikov narastal aj na celej Hornej Nitre. Potvrdzujú to aj údaje z päťdesiatych rokov 16. storočia, ktoré kroniky zaznamenali, že obec bola evanjelická. Katolícky vizitátor Michal Segedy našiel v roku 1560 v Handlovej mladého evanjelického kňaza Valentína Kereszteniho. V roku 1642 po štyridsaťosemročnom účinkovaní odišiel z Handlovej do Kremnice na odpočinok evanjelický kňaz Valentín Čech. Po jeho odchode až do roku 1647 bol stav evanjelického zboru neznámy, pretože sa nezachovali nijaké písomné záznamy.

Zachované listinné správy hovoria, že v roku 1660 Františka Khuen, vdova po grófovi Pálffy, zobrala handlovským evanjelikom všetok majetok a pôsobiaco kňaza Bartolomeja Bussaeusa vyhnala. Na odpor sa postavili handlovské ženy, aby uchránili kostol pred zabratím. Ani tento odpor nebol úspešný. Jezuiti, ktorí prišli do obce, dokonali úmysel a evanjelický zbor zanikol. V tomto období

bolo útlakom a vyhnaním kňazov postihnuté celé Bojnické panstvo, zanikol aj evanjelický zbor s gymnáziom a dvoma kostolmi v Prievidzi a mnohé ďalšie. Veriaci bohoslužby konali v Kostole sv. Kataríny. Práve vzájomné spoluzitatie veriacich evanjelického aj katolíckeho vierovyznania je dôkazom dobrých a vzájomne priateľských vzťahov.

Zemepisne bol evanjelický cirkevný zbor v tomto regióne veľmi rozsiahly a patrilo pod správu v Zemianskych Kostolanoch a kňaz duchovne zaopatroval 91 obcí (diaspor). Do histórie zemianskokostolianskeho zboru vstúpil farár Pavol Bázlik päťdesiatročnou duchovnou službou v zbere v rokoch 1888 až 1938. V tomto období sa začínajú vytvárať filie, jednou z nich bola filia v Handlovej. Dňa 9. júna 1940 sa v štátnej ľudovej škole v Handlovej za prítomnosti asi päťdesiatich cirkevníkov konal II. konvent handlovskej dcérocirkvi. Okolo roku 1950 sa veriaci začali aktívne schádzať v priestoroch pekárne, známej Handlovčanom – U Kusých. Aktívne sa o svojich veriacich staral kňaz Alexander Lichner, manžel pani Vilmy, uznávanej učiteľky hry

na klavír. V myšlienka handlovských evanjelikov, aby noví obyvatelia prichádzajúci do vyrastajúceho banického mesta v novom bydlisku našli nielen chlieb, ale aj chrám Boží, sa naplnila 12. nedelu po svätej Trojici v roku 1956. V tento deň generálny biskup evanjelickej cirkvi Ján Chabada posvätil nový kostolík, ktorí evanjelici v Handlovej s veľkou láskou svojpomocne postavili v rokoch 1954 až 1956

Liturgia pri posviackej službe v kostole v Handlovej v roku 1956.

a Služby Božie sa konali každú nedelu. Náklady na jeho stavbu neboli nikdy vyčíslené. Modrý kostolík stojaci v objatí zelenej prírody na ulici vtedajšej Sovietskej armády (dnes ulici Prievidzkej) však veriaci pre budovateľské plány socialistického štátneho zriadenia dlho neužívali.

Po šesťročnom pôsobení evanjelický farár Alexander Lichner odchádza zo zboru, ale aj z kňazskej služby. Jeho meno je spojené nielen s výstavbou evanjelického kostola, ako aj jeho významným pôsobením v našom meste a v evanjelickej cirkvi na Hornej Nitre, kde prišiel tento mladý kňaz do Zemianskych Kostolian pôsobiť v roku 1952. Tento kňaz, jazykovedec (ovládal 11 jazykov), baník a väzeň, mal pohnutý životný príbeh poznačený ťažkými skúškami. V rokoch 2. sv. vojny bol partizánom, účastníkom protifašistického odboja. V čase prenasledovania cirkevných predstaviteľov pracoval ako baník dlhých 6 rokov, neskôr až do odchodu do dôchodku ako samostatný vedecký informatik v Slovenskej vedeckej knižnici v Bratislave. Za svoj nelahký život bol v roku 1990 rehabilitovaný a ako evanjelický farár pôsobil v cirkevných zboroch v obciach Cerovo a Kameňany do roku 1995. Mal rád históriu, zbieral životopisy evanjelických farárov. Dielo vydal knižne a v roku 1997 mu za toto významné literárno-historické dielo bola udelená cena Daniela Krmana. Brat farár Alexander Lichner zomrel v roku 2002. S vďakou a úctou musíme spomenúť aj na

ďalších evanjelických kňazov, ktorí sa svojou prácou a šírením evanjelia zaslúžili o to, aby evanjelická filia v Handlovej nezanikla. Patria k nim Albert Predmerský, Vladimír Synák a nelahká práca čakala farára Jozefa Kubisa, Synákovho nástupcu. Normalizačné obdobie nebolo cirkvi naklonené. Zbor trpel nielen hmotne, ale aj duchovne. Rozhodnutie štátnych orgánov o asanácii ani nie dvadsaťročného kostola v Handlovej z februára 1973 a prírpis o výkupe pozemkov okolo kostola pre výstavbu rodinných domov a detských jasí veľmi ťažko dopadlo na zbor, ale hlavne na handlovských evanjelikov. Mnohí zanevreli a ostali sklamaní.

Posledných dvadsať rokov 20. storočia bolo pre handlovskú filiu obdobím premien. Evanjelici dostali ako náhradu za asanovaný kostol rodinný dom na dolnom konci pod železničným viaduktom. Modlitebňa bola vysvätená 26. novembra 1978 generálnym biskupom evanjelickej cirkvi Jánom Michalkom. Nevyhovujúce priestory a zlý stav domu si vyžadoval veľké stavebné úpravy, čo malý počet veriacich nemohol finančne ustáť. A aj tento dom bol nakoniec zbúraný. Do zboru nastúpila 1. augusta 1988 po dvojročnom hľadani náhrady za farára Jozefa Kubisa sestra farárka Blanka Kostelná. S finančnou pomocou zbor zakúpil dom na Železničarskej ulici č. 19 v Handlovej, ktorý bol veriacim náhradou za nevyhovujúci priestor. Kľúče si prevzali 30. apríla 1989 a po nutnej úprave a prestavbe sa tu konala prvá bohoslužba 13. augusta 1989. Snahou CZ Zemianske Kostolany bolo napomáhať službe v Handlovej, dom s modlitebňou prešiel viacerými úpravami. Posledná celková rekonštrukcia bola ukončená v jari 2018. Pri nej bol nápomocným práve kaplán a neskôr námestný farár Michal Tekely, ako aj ďalší funkcionári zboru. V súčasnosti CZ administruje Jozef Havrila st. a slúži v ňom ako zborový kaplán Emil Hankovský. CZ ECAV Zemianske Kostolany, kam patrí i filia v Handlovej je jediným evanjelickým zborom v okrese Prievidza, má 4 bohoslužobné miesta a takmer 700 členov.

Podľa posledného sčítania obyvateľov, sa k evanjelickému vierovyznaniu prihlásilo vyše 300 Handlovčanov. Aktívne zúčastňujúcich sa na bohoslužbách je okolo 15 – 20 veriacich. Momentálne sa Služby Božie vo filii slúžia každú páru nedelu a dvakrát v mesiaci sa stretáva i k biblickej hodine. Posviacku Evanjelického domu s modlitebňou po prestavbe vykonal 28.04.2019 br. senior Marián Kaňuch.

Kostol v Handlovej, 1956

Valné zhromaždenie ZED 2019

Emília Mihočová-Kmecová

V pondelok 6. mája 2019 sa konalo Valné zhromaždenie Združenia evanjelických duchovných (ZED).

Rokovanie Valného zhromaždenia otvoril a viedol Ján Bunčák, predseda združenia. V úvodnej pobožnosti Dávid Bázlik, zborový farár v Ružomberku a člen výboru ZED, svojich kolegov povzbudil, aby boli spokojní s tým miestom, na ktoré ich Boh postavil a pokúsili sa čo najviac zveladiť to, čo dostali do správy. Modlitbou si Valné zhromaždenie učilo pamiatku evanjelických farárov zosnulých v uplynulom a tomto roku, ktorí boli zároveň členmi združenia: Daniela Dudáša, Pavla Gabriša a Jána Havíru.

Po kontrole plnenia uznesení z minuloročného VZ ZED nasledovala správa predsedu Jána Bunčáka za rok 2018, ktorá vychádzala zo Žalmu 34,15: „Hľadaj pokoj a snaž sa oň.“ V správe okrem iného upozornil na problémy spojené s odovzdávaním agendy združenia. Tým, že novému vedeniu ZED nebolo odovzdané potvrdenie o pridelení identifikačného čísla, nemohlo v banke zmeniť podpisové vzory a dispozičné práva, pričom touto zmenou podmienila bývalá správkyňa fondov ZED odovzdanie agendy. Trvalo dlhší čas, než sa tento problém, a na neho naviazané ďalšie komplikácie, podarilo vyriešiť.

Podpredsedovia združenia za východný a západný dištrikt ECAV – Peter Mihoč a Božidara Bašková vo svojich výročných správach informovali, ktoré cirkevné zbory v uplynulom roku dostali finančnú podporu od nemeckých partnerov na opravy a rekonštrukcie farských budov. Podpredsedníčka za Západný dištrikt Božidara Bašková upozornila, že nemeckí partneri budú pri schvaľovaní finančnej podpory v budúcnosti uprednostňovať chudobnejšie cirkevné zbory v ekonomicky slabších regiónoch.

Správca fondov ZED Ján Matis predniesol správu o hospodárení za uplynulý rok, ako aj správu o stave jednotlivých fondov a ich konečnom účtovnom stave. Informoval tiež o hospodárení v rámci pokladne združenia, ktorú vedie Štefan Škorupa. V konečnom hodnotení ZED hospodáril v uplynulom roku s výsledkom zisku cca 19 400 €. Jaroslav Petro, predseda revíznej komisie, konštatoval poriadok v účtovníctve a účtovných dokladoch.

Po schválení prednesených správ nasledovala novelizácia štatútov jednotlivých fondov ZED – Autofondu, Bytového fondu, Sociálneho a penzijného fondu. Vďaka novelizácii, aj keď diskusia bola pomerne zdĺhavá, sa pravidlá čerpania fondov spresnili a sprehladnili.

Valné zhromaždenie sa zaoberalo žiadosťou Violy Fronkovej, ktorá dokončila a do tlaču pripravila druhý zväzok knihy Cirkev v útlaku. Valné zhromaždenie odsúhlasilo nákup 400 kusov z finančných prostriedkov ZED, aby si publikáciu jednotliví členovia mohli následne zakúpiť za zvýhodnenú cenu 10 €.

96 členov Združenia evanjelických duchovných, prítomných na Valnom zhromaždení, prijalo viacero uznesení. Seniorátnym pastorálnym konferenciám (SPK) odporučilo, aby medzi svojimi členmi zrealizovali výber ročného príspevku vo výške 5 € za rok 2019 do Sociálneho a penzijného fondu. Stav finančných prostriedkov na tomto fonde je nízky a nemusia stačiť na pokrytie všetkých žiadostí. Valné zhromaždenie povzbudilo členov združenia, aby z princípu solidarity prispievali do Sociálneho a penzijného fondu sumou 1% z mesačnej mzdy. Uznesením Valné zhromaždenie zmenilo tiež stanovy združenia v bode o podmienkach prijatia, pozastavenia členstva alebo odvolania člena Seniorálnej pastorálnej konferencie. Doposiaľ bola potrebná 2/3 väčšina všetkých členov SPK, po úprave stanov budú postačovať 2/3 členov prítomných na rokovaní, pričom o takomto bode programu musia byť členovia SPK informovaní už v pozvánke na zasadnutie.

V závere pozval generálny biskup ECAV Ivan Elko duchovných na Všeobecnú pastorálnu konferenciu – 13. mája do Zvolena. Biskup Ján Hroboň informoval o pripravách Dištriktálneho dňa Západného dištriktu, ktorý sa bude konať 2. júna 2019 v Športovej hale v Banskej Bystrici. Avizoval, že Západný dištrikt bude pokračovať aj v tradičnom podujatí na hrade Branč, a to 5. júla 2019. Biskup Hroboň duchovných tiež povzbudil k aktívnej službe. V závere sa pomodlil a požeňhanie prítomným udelil generálny biskup.

Predseda ZED Ján Bunčák konštatuje, že z Valného zhromaždenia má dobrý pocit, aj keď dodáva, že „vždy a všetko sa dá zvládnuť aj lepšie“.

AUREL STODOLA 160. výročie narodenia

Okrúhle výročia narodenia či úmrtia významných osobností nám dávajú možnosť predstaviť ich aj inakšie, ako ich poznáme. V tomto roku si chceme predstaviť významného vedca, vynálezcu a praktického akademika, ktorý vyučoval aj známeho Alberta Einsteina. Medzi jeho najväčšie objavy patrí parná turbína, tepelné čerpadlo (ním zostrojené čerpadlo dodnes vykuruje radnicu v Ženeve), ale aj prevratná pohyblivá protéza ruky, ktorú zostrojil, keď videl ťažké zranenia obeť prvej svetovej vojny. Tento vzácny človek vyšiel z prostredia vrbicko-svätomikuláškého cirkevného zboru. Dámy a páni, Aurel Bohuslav Stodola.

Dokázateľne vieme, že sa narodil 11. mája 1859 v známej a váženej rodine vo Vrbickom Huštaku, ktorý sa od roku 1894 pričlenil k Liptovskému Mikulášu. Krstil ho v tolerančnom kostole Michal Miloslav Hodža 18. mája 1859. Bol druhým synom rodičov Ondreja Stodolu a Anny, rodenej Kováč. Krstní rodičia Ondrej Pálka a Zuzana Stodolová-Pálková. Slovensky citiace rodiny oživili štúrovskú tradíciu dvoch mien, a tak všetci štyria synovia v rodine Stodolovcov dostali už pri krste dva mená: Jozef Rodomil, Aurel Bohuslav, Emil Miloslav, Kornel Milan. Aurel svoje druhé meno bežne nepoužíval, a tak sa stalo, že v niektorých životopisoch mu zmenili Bohuslav na Boleslav, čo je nesprávne. Jeho životopisci považovali aj nad jeho

menami a napísali, že jeho múdry, pracovitý, rozhladený otec sa v krátkej školskej príprave učil aj po latinsky a tak vybral druhorodenému synovi meno z latinčiny. Aureus – rímsky zlatý peniaz, hovorovo zlatka. Druhé meno Bohuslav dostal, aby šíril slávu a chválu Bohu. V rodine Stodolovcov platilo, že nábožnosť a národnosť sú sestry.

Šesteročný Aurel Boleslav navštevoval v školskom roku 1865/66 prvú triedu vrbicko-svätomikuláškého evanjelického školy. Vtedy ešte drevenej. Do uvedenej školy sa chodilo štyri roky. Dominujúcou postavou v mikulášskom školstve, v čase Aurelovho navštevovania obecnej školy, bol Ján Drahotín Makovický. V škole pôsobili aj učители Július Droppa, Emil Nitriansky, Juraj Kmeti. Po ukončení štyroch tried ho otec odviezol na nemčinu do obce Stráže. Z reálku si Aurel vybral Levoču. Strednú školu začal navštevovať v Lučenci, kde sa doštudovala maďarčina. Poznáme potvrdený dátum 3. júla 1871, keď vykonal skúšku na Evanjelickom lýceu v Kežmarku. Na skúšku sa pripravoval individuálne, na lýceu neštudoval. Obyčajne po konfirmácii liptovskí chlapi odišli študovať do rôznych miest a stali sa aj členmi spevokolu TATRAN. Aurel Bohuslav maturitu absolvoval na Vyššej reálnej škole v Košiciach. Potom sa stal poslucháčom Technickej univerzity v Budapešti a poslucháčom Vysokej technickej školy v Zürichu.

Aurel Bohuslav hrával aj na klavíri i organe v kostole. Svojou hrou obohatoval koncerty spevokolu Tatran i priebeh Služieb Božích. Samozrejme, keď bol doma. V cirkevnom archíve máme vzácne zápisnice spevokolu Tatran, kde sa dozvedáme, že spolu s bratom Emilom Miloslavom založili zbierku na zakúpenie „harmónia“ pre Tatran. Ako prví ju aj podporili. S bratom Emilom hrávali na koncertoch, a to aj spoločne, teda štvorručne.

Dňa 29. januára 1887 sa v chráme v Liptovskom Mikuláši zosobášil s Darinou Emíliou Pálkovou, ktorá bola tiež členkou spevokolu Tatran. Sobášil ich Fridrich Baltík, neskorší biskup Predunajského dištriktu. Samotná svadba bola veľkou udalosťou v Liptovskom Mikuláši. V manželstve sa im narodili dve dcéry – Helena (1889-1928) a Oľga (1891 – 1969). Obidve sa narodili v Liptovskom Mikuláši a v tolerančnom kostole boli pokrstené. Manželvia Stodolovci bývali v Zürichu.

V cirkevnom zbere archivujeme aj jeden vzácny list Aurela Stodolu, ktorý napísal zborovému farárovi Michalovi Maderovi v Zürich dňa 7. júna 1934. List je písaný po nemecky. Tu predkladáme jeho preklad:

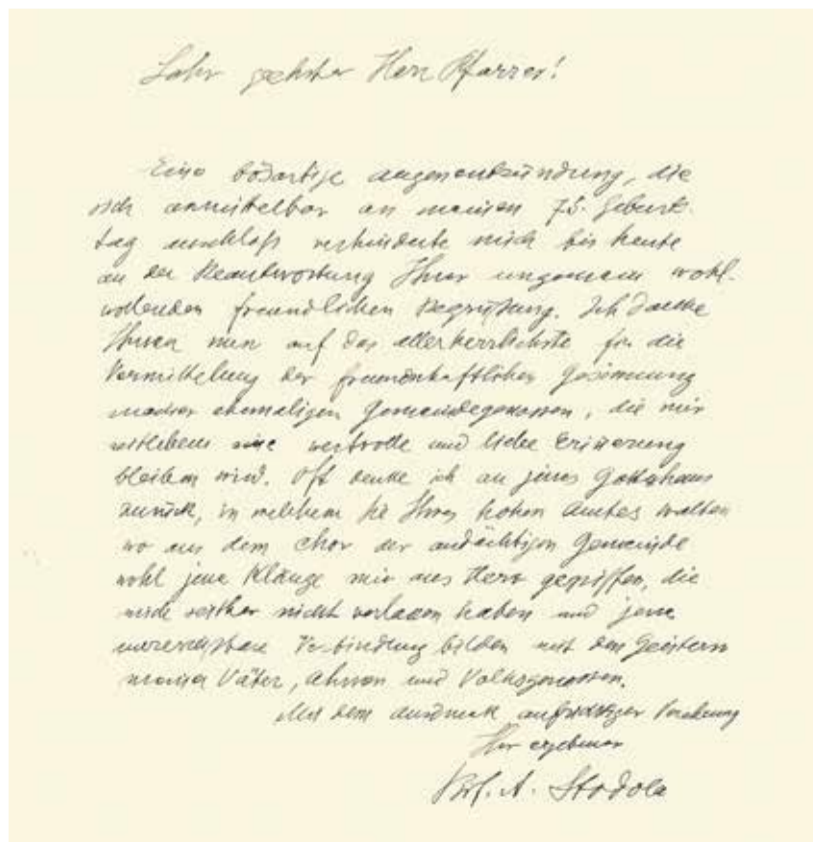
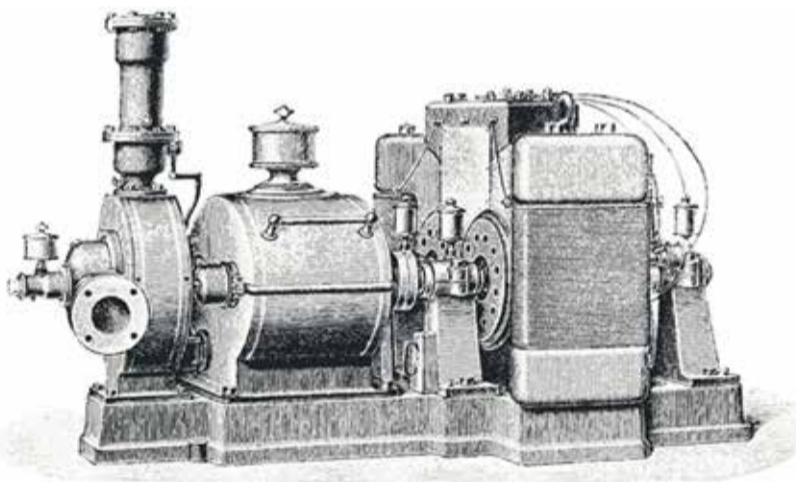
Velavážený pán farár!

Hrozný zápal očí, ktorý sa nečakane pridružil na moje 75. narodeniny, mi dodnes bránil v tom, aby som odpovedal na Vaše nesmierne priateľské pozdravenie. Ďakujem Vám teraz čo najsrdečnejšie za sprostredkovanie priateľského zmyslenia mojich bývalých kamarátov z obce, ktoré mi celý môj život zostane cennou a milou spomienkou. Často spomínam na onen dom Boží, v ktorom svoj vysoký úrad vykonávate, kde ma tóny z chóru pobožných veriach chytajú za srdce a odvtedy ma neopustili a tvoria nerozdeliteľné spojenie s duchmi mojich otcov, príbuzných a príslušníkov nášho národa.

S vyjadrením úprimnej úcty Váš oddaný prof. A. Stodola

List Aurela Bohuslava Stodolu je odpoveďou na list, ktorý dostal z cirkevného zboru ako pozdravný list, keď sa dožil 75 rokov a bol uznávaný vedec. Teraz si s úctou pripomína 160. výročie jeho narodenia.

Spracovala: Daniela Fiačanová, historička a archivárka CZ ECAV Liptovský Mikuláš
foto: archív CZ ECAV Liptovský Mikuláš, www.viessmann.sk

Kresťanské vzdelávanie v sekulárnom svete

Daniela Veselá

tajomníčka pre školstvo a vzdelávanie
foto: autorka

Školský výbor ECAV na Slovensku pripravil v dňoch 4.–5. apríla v priestoroch hotela Satel v Poprade 6. školskú konferenciu. Program konferencie pod názvom **Kresťanské vzdelávanie v sekulárnom svete**, sa začal vo štvrtok 4. apríla ráno prezentáciou účastníkov a hostí vo veľkej rokovacej sále hotela. Na konferencii sa zúčastnilo 90 prihlásených účastníkov, učiteľov z cirkevných škôl, duchovných správcov a učiteľov náboženskej výchovy zo seniorátov. Na úvod predsedu školského výboru brat Marián Damanko privítal prítomných a vzácnych hostí a vyjadril potešenie z hojnej účasti na školskej konferencii, ktorú organizuje Školský výbor ECAV na Slovensku pravidelne každé dva roky.

Srdečne privítal brata generálneho biskupa Ivana Elku a poďakoval mu za prijatie pozvania na konferenciu. Brat generálny biskup prítomných pozdravil a poslušil všetkým úvodnou pobožnosťou a bol prítomný na celom programe konferencie.

Po duchovnom slove privítali účastníci vzácneho hosťa, hlavného prednášateľa profesora Jaroslava Vokouna s manželkou, ktorý prednáša na Teologickej fakulte Juhočeskej univerzity v Českých Budějoviciach na Katedre filozofie a religionistiky TF-JU. Brat profesor prednášal na tému Poslanie evanjelikov a.v. v sekulárnom svete. Hovoril o tom, čo znamená sekularizácia a čo prináša pre cirkev. Predostrel aj otázky, čo presne myslíme, keď hovoríme o sekularizácii na Slovensku. Čo znamená ateizácia, odcirkevnenie, zosvetáčenie či spohanštie? Ako zasahuje sekularizácia cirkev, či sa pripodobňuje príliš svetu, preberá svetské názory či spôsoby správania? Ako sa menia formy či hĺbka zbožnosti? Ubúdajú ľudia na bohoslužbách? Ako je to v cirkevnom školstve, je poznačené sekularizáciou? Nad týmito otázkami, ktoré priniesla prednáška profesora Vokouna sa zamýšľali účastníci v jednotlivých sekciách v popoludňajšom programe. Najväčšiu pozornosť týmto otázkam venovali účastníci 3. sekcie za stredné školy a katechéti, ktorej priebeh moderoval brat profesor Vokoun. Ako úvod

k diskusiám k otázkam položeným k prednáške pripravili koreferáty bratia Matej Oráč, Stanislav Kocka a František Korečko, čím obohatili diskusiú. Hovorili o tom, ako vidia v slovenskej spoločnosti a v cirkvi pozitívne javy, ktoré idú proti trendu sekularizácie, ako aj o nových formách zbožnosti, väčšom zmysle pre angažovanosť a rast malých živých spoločenstiev.

V popoludňajšom programe bola veľmi podnetná a aktuálna prednáška pod názvom Nenávisť v spoločnosti, ktorú predniesla sestra Lýdia Naďová, duchovná správkynia v Evanjelickom gymnáziu Tisovec. Prednášku pripravila na základe svojej účasti na medzinárodnej konferencii vo Francúzsku. Pre účastníkov konferencie priniesla podnety k úvahám a diskusií. Zamýšľali sa nad tým, v akej spoločnosti budú žiť zajtra dnešné deti a aké vzdelanie im dávame. Či je pre nás vyučovanie náboženstva vyučovaním katechizmu nezanebatelnou otázkou je, aké hodnoty potrebujú dnešné školy, aby mohli vzdelávať mladých ľudí a akú úlohu zohráva náboženstvo v prejavoch nenávisť. Po prednáškach nasledovala práca v jednotlivých sekciách podľa stupňa vzdelávania, ktorú koordinovali sestra Daniela Veselá a brat Miroslav Čurlík. Prácu v 1. sekcii pre materské školy moderovala sestra Katarína Kutlíková, riaditeľka Evanjelickej materskej školy v Žiline. V tejto sekcii sa venovali

účastníčky z materských škôl témam vyplývajúcim z prednášky, ako aj otázke vzťahu vedenia ECAV k našim materským školám. Doterajší prínos, dopyt, postrehy a podnety, čo by pomohlo pri organizácii a skvalitnení výchovno-vzdelávacieho procesu v MŠ. Otázkou bola tiež legislatíva a jej integrácia do bežnej praxe EMŠ. Jednotlivé

materské školy dostali v rámci sekcie možnosť prezentovať svoje aktivity, tvorivé dielne aj ponuky pri vzdelávaní. Na záver sa dohodli na témach pre ďalšie stretnutie EMŠ.

Druhú sekciu pre Evanjelické základné školy a Školské kluby detí moderovala sestra Dana Naďová. Na úvod prezentovali sestry Elena Križianová a Jana Nemtušiaková prácu Školského klubu de-

ti pri Evanjelickej základnej škole biskupa Jura Janošku v Liptovskom Mikuláši. Oboznámili prítomných s prácou, ktorú robia. Predstavili im množstvo nápadov, námetov a inšpirácií, ako deti motivovať, viesť a vychovávať vo viere a spolupracovať s rodičmi a učiteľmi v školskom

prostredí. Druhá časť práce sekcie bola zameraná na prednášky, ktoré si účastníci vypočuli a v rámci týchto tém a položených otázok viedli diskusiú. Súčasťou bolo aj vyhodnotenie dotazníka, ktorý pripravila sestra Naďová pre žiakov navštevujúcich náboženskú výchovu a náboženstvo pod názvom Viera v Boha v tvojom živote. Dotazník ob-

sahoval osem otázok, ktoré sa týkali viery v Boha, modlitby a duchovného života. Odpovede žiakov nám poskytli obraz o naliehavosti práce budovať ich vzťah s Pánom Bohom, k Božiemu slovu a cirkvi. Treťou časťou sekcie bola prednáška s diskusiou brata Janka Siromu, predsedu Výboru cirkevnej hudby a hymnológie na tému Budovanie vzťahu k duchovným piesňam z Evanjelického spevníka. Tá-

to podnetná prednáška zaujala prítomných, vzdelala v možnostiach, vhodnosti a podmienkach výberu piesní z Evanjelického spevníka pre jednotlivé vekové kategórie žiakov. Prítomným prezentoval na ukážkach vhodnosť a nevhodnosť výberu piesní a tiež vedenie detí a žiakov

ku vzťahu k duchovnej hudbe a piesni.

Prvý deň konferencie zakončil večernou pobožnosťou brat Vladimír Mataš, riaditeľ Medzinárodného evanjelického mládežníckeho centra Ichthys vo Veľkom Slavkove. Po pobožnosti predstavil centrum, jeho činnosť a možnosti využitia. Pozval prítomných využiť zariadenie aj pre školské účely, výlety, školy v prírode či duchovné pobyty pre učiteľov aj žiakov.

Druhý deň konferencie otvoril rannou pobožnosťou brat Matej Oráč, duchovný správca v Evanjelickej spojenej škole v Prešove. Po pobožnosti nasledovala prednáška brata Dušana Havrilu, ev. a. v. farára v cirkevnom zbere Košice, ktorý je predsedom Školského výboru VD a venuje sa školskej problemati-

ke. Jeho prednáška odznela na tému Prostriedky formovania osobnosti mladého človeka vo vzťahu k hodnotám života. Vo svojej prednáške viedol k zamysleniu sa o hodnotách, ktoré pomáhajú dotvárať osobnosť človeka, duchovné a etické hodnoty ako nástroje formovania osobnosti pre spoločnosť. Položil otázku, aký má mladý človek vzťah k hodnotám a či je ochotný pracovať na sebe, na tvorbe hodnotového systému, ktorý je v dnešnej dobe v mnohých oblastiach deformovaný. Tiež hovoril o prostriedkoch formovania mladej osobnosti prostredníctvom výchovy

a vzdelávania v rodine a v škole. Zamýšľal sa a prítomní s ním, ako môže náboženstvo (cirkev) pomôcť v tvorbe hodnotového systému mladého človeka. Po prednáške nasledovala práca v jednotlivých sekciách, kde účastníci z materských škôl a niektorí účastníci zo základných škôl pokračovali v témach, ktoré začali v predošlý deň. Tretia sekcia a ostatní záujemcovia si vypočuli zaujímavú prednášku historika Ferdinanda Vrabela Generál PhDr. Milan Rastislav Štefánik 1881 – 1919. K tejto prednáške poskytla Nadácia Milana Rastislava Štefánika pre účastníkov konferencie výstavu, ktorú na 12 paneloch inštalovali priamo v rokovacej sále konferencie.

Záverečnou pobožnosťou uzavrel dvojdnové požehnané stretnutie brat Marián Ka-

Evanjelické gymnázium úspešné na mládežníckej konferencii OSN

Dušan Haško

foto: archív Biblickej školy

Tím piatich študentov martinského Evanjelického gymnázia pod vedením anglického lektora Jamesa Baxtera žal úspechy na marcovej konferencii OSN ZAMUN, ktorá sa konala v Žiline. V rámci záverečnej časti konferencie, ktorá zahŕňala udeľovanie cien pre najlepších delegátov z jednotlivých diskusných výborov bola študentka nášho gymnázia Simona Valkovská ocenená za najlepšiu reprezentáciu

na medzinárodnom bezpečnostnom výbore. Je to skvelý úspech študentky 3. ročníka, pre ktorú to bola len jej druhá účasť na takomto podujatí. Na konferencii, ktorej pracovným jazykom bola angličtina, sa zúčastnilo približne 120 študentov z 12 rôznych krajín sveta vrátane Indie, Palestíny, Ruska a Ukrajiny. Okrem martinského gymnázia sa zúčastnili aj ďalších sedem slovenských škôl.

foto: autorka

Celoslovenské kolo súťaže Duchovná pieseň 2019

Daniela Veselá
tajomníčka pre školy a náboženskú výchovu

V Aule Biblickej školy v Martine sa 10. mája 2019 zišli deti a žiaci zo seniorátov a evanjelických škôl v sprievode pedagógov, rodičov a korepetítorov na šiestom ročníku súťaže Duchovná pieseň. Všetkých účastníkov privítala a súťaž otvorila biblickým slovom a modlitbou predsedníčka poroty Janka Bosáková, duchovná správkynia Evanjelickej spojenej školy v Martine.

Vyhlasovateľmi súťaže je Školský výbor a Výbor cirkevnej hudby a hymnológie. Propozície pripravila predsedníčka poroty Jana Bosáková a členovia odbornej poroty v zložení: Jana Pastorková, Dana Borcovanová, Michal Janiga, Jozef Havrila a Marek Mišiak. Evanjelická spojená škola a Biblická škola v Martine v spolupráci s Misijnou-vzdelávacím oddelením GBÚ ECAV na Slovensku organizačne zabezpečili priebeh súťaže.

Súťaž zahájila prezentácia detí materských škôl, ktoré vystúpili pred účastníkmi a porotou v nesúťažnom kole a priniesli radosť z ich bezprostredných vystúpení. Deti boli za svoje vystúpenie odmenené diplomom za účasť a vecnou cenou. Veríme, že z nich vyrastú noví účastníci ďalších kôl tejto spevackej súťaže.

Súťaž Duchovná pieseň je zaradená Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR medzi predmetové súťaže. Cieľom tejto súťaže je dať priestor hudobným talentom a pomôcť im rozvíjať tento dar, ako aj motivovať mladú generáciu k poznávaniu a spievaniu duchovných piesní. Súťaž je určená pre deti a žiakov navštevujúcich náboženskú výchovu na štátnych školách a evanjelické a. v. náboženstvo na cirkevných školách, ale aj pre všetky deti, ktoré majú záujem o spev duchovných piesní.

Súťaž sa konala v štyroch kategóriách, rozdelených podľa veku, a zúčastnilo sa na nej 38 súťažiacich, víťazov školských a seniorských kôl. Podľa propozícií spievali predpísané povinné piesne z Evanjelického spevníka a duchovnú pieseň podľa vlastného výberu. Mohli byť sprevádzaní hudobným nástrojom.

Výkony súťažiacich hodnotila vždy trojčlenná porota bodovanim. Súťažiaci mohli celkovo získať maximálne 60 bodov (1. a 2. kategória) alebo 90 bodov (3. a 4. kategória). Konečné hodnotenie 1. – 4. kategórie súťažiacich bolo realizované formou zaradenia do zlatého, strieborného a bronzového pásma alebo udelením diplomu za účasť. V každej kategórii určila porota absolútneho víťaza podľa najvyššieho dosiahnutého počtu bodov.

Vítazmi jednotlivých kategórií sa stali:

1. kategória – deti od 6 do 8 rokov
Marco Marčini – EZŠ ZO Rimavská Sobota
2. kategória – žiaci od 9 do 11 rokov
Sarah Čábyová – ZŠ Hrnčiarska, Zvolen
3. kategória – žiaci od 12 do 15 rokov
Natalia Sekeráková – EGJAK Košice
4. kategória – žiaci od 16 do 20 rokov
Katarína Cínová – EKG Prešov

Všetci účastníci boli odmenení diplomom a vecnými cenami. Poďakovanie patrí všetkým, ktorí sa aktívne podieľali na príprave súťažiacich a Biblickej škole, cirkevnému zboru a Evanjelickej spojenej škole v Martine za poskytnutie priestorov. Predsedníčka poroty za jej aktívnu prácu pri príprave a hodnotení súťaže, všetkým zamestnancom školy, ktorí pre nás pripravili príjemné prostredie a zabezpečili priebeh súťaže. Všetkým súťažiacim prajeme, aby svoj talent naďalej rozvíjali a víťazom blahoželáme.

foto: autorka

Projekt Akros pokračuje tvorbou metodík

Dušan Haško
projektový manažér Biblickej školy

Podľa Európskej komisie iba 3% dospelých na Slovensku sú aktívni v celoživotnom vzdelávaní. Menej je to už len v Rumunsku (1%), pričom na druhom konci spektra sú krajiny ako Švédsko 29%, Dánsko 31% alebo Fínsko 25%. Biblická škola v Martine, ktorá má 20-ročnú tradíciu v realizácii vzdelávacích kurzov, získala v rámci Operačného programu Ľudské zdroje grant na realizáciu projektu Akros – ateliér komplexného rozvoja osobnosti. Vzdelávacie moduly projektu ponúkajú frekventantom rozšírenie ich zručností a vedomostí v oblasti interpersonálnej komunikácie a mediácie, projektového manažmentu a fundraisingu, mentoringu a etiky leadershipu.

Projekt je aktuálne vo fáze tvorby metodík a od 15. mája začne prebiehať realizácia prvého semestra vzdelávacích aktivít. Prihlasovanie do druhého semestra /september-november/ je stále možné na webe www.ckvmartin.sk. Oslovili sme Adriana Kaciana, lektora projektu.

AKROS-ATELIÉR KOMPLEXNÉHO ROZVOJA OSOBNOSTI

Biblická škola, M. R. Štefánika 17, 036 01 Martin realizuje projekt AKROS, ktorý je spolufinancovaný z ESF na základe Operačného programu Ľudské zdroje, ITMS kód projektu: 3120111654 v období od 10/2018 – 12/2019

Detský ples

Gabriela Križanová
babka siedmich vnúčat, CZ ECAV Kežmarok
foto: Roman Porubän

Ak hovoríme o budúcnosti cirkvi, tak by sme mali pamätať predovšetkým na naše deti a vnúčatá, ktorým sa máme venovať nielen v rodine, ale aj v cirkevnom zbore. V Evanjeliu podľa Matúša Pán Ježiš hovorí: „Nechajte deti a nebráňte im prichádzať ku mne; lebo takýchto je kráľovstvo nebeské (Mt 19,14).“

Jedného tmavého zimného večera, keď bol náš kežmarský brat farár Roman Porubän na návšteve u rodiny Jendrušákovcov v Lubici (filiálka Kežmarku), padol pri rozhovore návrh na novú aktivitu pre detičky – urobiť detský ples. Nebude to síce taký tradičný ples, i keď sa bude na ňom tancovať, ale okrem tanca porozprávame našim deťom aj nejaký biblický príbeh. Termín bol určený na sobotu po Veľkej noci.

Na prvý ples pripravila biblickú lekciu sestra E. Ciriaková. Bol to veľkonočný

Čím vás oslovil projekt Akros a prečo ste sa do neho rozhodli zapojiť z pozície lektora a tvorcu metodiky?

Celoživotné vzdelávanie je dôležitou súčasťou modernej spoločnosti. Svet okolo nás sa veľmi rýchlo a dynamicky mení. Poznatky a zručnosti, ktoré človek načerpá v škole pri prechode do praxe mnohokrát nestačia alebo sú už zastarané. Dnes je nevyhnutné kontinuálne sa vzdelávať celý život. Tento prístup človeku nielen uľahčí výkon jeho profesie, ale zachová vitalitu jeho ducha, podporí schopnosť objavovať neznáme a tešiť sa z objaveného. Toto je len časť, čo môže celoživotné vzdelávanie ľuďom priniesť, a preto som sa zapojil do projektu AKROS, ktorý ho ponúka v štyroch moduloch.

Čo zaujímavé nájdú účastníci kurzu v metodike, ktorú si pre nich pripravujete?

Ja osobne budem učiť kurz Etika leadershipu, ku ktorému pripravujem metodiku. Cieľom tohto kurzu je predstaviť a diskutovať o etických hodnotách potrebných pre leadership ako ich predstavuje Biblia. Každý z nás je leadrom vlastného života, určité leaderské funkcie má v rodine, škole či zamestnaní. Biblia poskytuje množstvo materiálu a príkladov, ktoré môžu obohatiť naše predstavy o leadershipe. Sekundárne sa poslucháči oboznámia s Bibliou, jej svetom a posolstvom, ktoré utváralo a stále ovplyvňuje myslenie západného sveta a Európy.

salón, salón s uhorkovými maskami. Tieto kúry nenavštívili len mladé dámy, ale aj ich babičky. Ani na tomto plese nechýbala ďalšia choreografia Dávida Jendrušáka, študenta tanečného odboru konzervatória v Košiciach.

Piaty ples (tohtoročný) bol venovaný biblickým postavám – Dávidovi a Goliášovi. Deti boli pri príchode obdarované čiernymi a bielymi rúchami, aby boli od seba odlišení Izraelci a Filištínci. Celý príbeh nám priblížil brat V. Špúrek z Bardejova interaktívnym spôsobom. Brat farár svojím fotoaparátom zdokumentuje každý krok svojich malých i veľkých ovečiek a pri sledovaní fotodokumentácie všetko prežívame so svojimi deťmi a vnúčatami ešte raz. Spomenutá rodina Jendrušákovcov prišla s vynikajúcim nápadom, ktorý už piaty rok vo vlastnej réžii realizuje. Chceme sa im i touto cestou poďakovať za všetko, čo pripravili pre naše deti, a zároveň motivovať i druhých pre službu vo svojich cirkevných zboroch i v našej drahej ECAV.

Štvrtý ples mal ústrednú tému kráľovnú Ester. Po oboznámení sa s udalosťami, ktoré sa niekedy dávno odohrali na perzskom kráľovskom dvore, prišiel medzi nás kráľ Ahasvér, ktorý si vyberal svoju nevestu. Na skráslenie dievčat slúžil perličkový kúpeľ nôh, nechťový

Kresťan – modliaci sa

Stanislav Kocka
predseda Modlitebného spoločenstva

Každý z nás vie pomenovať problémy, zápasy cirkvi, s ktorými sa teraz boríme, ktoré vnášajú nepokoj a rozdelenie. Ako tomu čeliť, ako obrátiť tento chaos a zlobu na požehnanie? Akákoľvek zmena, ku ktorej sa Boh podľa Písma prizná a ktorú požehná, musí začínať na kolenách. Nie v diskusiách, na schôdzkach, zasadnutiach či na internete. Čo robil Boží ľud alebo Bohom povolani ľudia, keď čelili tlaku, skúškam, rozdeleniu, prenasledovaniu? Diskutovali, hádali sa alebo hľadali Božiu tvár? Áno, na to prvé miesto, kam ich Duch Svätý viedol, bola samota pred Pánom, túžba po Jeho prítomnosti, nevyhnutná potreba po Božej blízkosti. A boli ochotní za toto spoločenstvo platiť akúkoľvek cenu. Modlili sa. Čo to je modlitba? Všetci poznáme konfirmačnú odpoveď: „rozhovor veriaceho človeka s Bohom“. Dovoľte mi to rozšíriť a ísť trochu hlbšie.

Modlitba v prvom rade vyžaduje vzťah s Tým, komu je adresovaná. Inak má tendenciu upadnúť do recitovania až „rapotania“ možno krásnych a nádherne vyskladaných, ale bezduchých slov či veršov. A časom sklznúť do formalizmu, ku ktorému majú, žiaľ, veľmi blízko hlavne väčšinové, tradičné cirkvi. Preto na to treba upozorňovať, aby sme sa pred Pánom vo svetle Božieho slova skúmali – 2Kor 13, 5 či Ef 5, 10. Neurobme z niečoho tak nádherného, dôverného a osobného, ako modlitba obyčajnú „mantru“. Formalizmus od modlitby odrádza a znehodnocuje ju. Robí z nej rétorický výkon bez duše, bez srdca a hlavne bez Ducha Svätého. Modlitba sa takto pre nás môže stať mŕtvym zvykom, až si kladieme otázku: „Načo to robím? Čakám od toho niečo? Stojí to za tú námahu?“ A takéto postoje nám prinášajú z modlitby sklamanie a frustráciu. Preto modlitba vyžaduje vzťah. Osobný, intenzívny, vrúci, dôverný, túžiaci. Nech si to už nazveme akokoľvek, Boh v prvom rade chce naše srdce – celé! Vzorom je nám Pán Ježiš – Boží Syn potreboval neustály, osobný, dlhý obetavý čas so svojim Otcom a vo všetkom nám dal príklad, prečo si my myslíme, že si vystačíme s 10 minútami denne, alebo jedným „otčenášom“?

Ak denne dáme Bohu v modlitbe minimum s tým, že na viac nemáme čas, čo tým hovoríme? „Tu máš Bože, to, čo musím, aby si bol spokojný, a ja som už mal pokoj. Mám svoje plány, mám veľa práce, mám veľa svojich záujmov.“ Možno som to „pritiahol za vlasy“, ale ak máme takýto vnútorný postoj, Bohu deklaruje, že Ho vlastne nepotrebuje a o hlbší vzťah nestojíme. O aký vzťah nám ale potom ide? O žiadny alebo o veľmi formálny. To je ale satanova lož.

Preto na pozadí modlitby musí byť vzťah! Ty a tvoj Stvoriteľ. Ty a tvoj Vykupiteľ. Ty a tvoj Spasiteľ. Tento osobnostný rozmer je zásadnou požiadavkou a najdôležitejším znakom modlitby.

Boh každého jedného z nás slovami žalmu 139 oslovuje ako svoje milované stvorenie, ako niečo vzácne a jedinečné, čo s láskou tvoril v „živote matky“. „Lebo Ty si mi stvoril ladviny, v matkinom živote Ty si ma utkal. Ďakujem Ti, že si ma predívne utvoril; divné sú Tvoje skutky. A moja duša to dobre vie.“ (v.13 –14) Dávidove slová sú pre moderného človeka veľmi znepokojujúce, pokorujúce a odhaľujúce. Zásadne nechceme, aby niekto videl naše súkromie, a už vôbec nie naše pohnutky srdca či naše myšlienky, dokonca ani tí najbližší. Hájime si právo na svoje súkromie za každú cenu a úspešne

ukrývame pred ľuďmi svoje tajnosti, často hriechy, zlyhania, alebo iné zlé veci. Pritom, oklamaní diablom, žijeme vo veľkom omyle, že Boh sa chce v našom živote prehrabávať, alebo nás „špiclovať“. Ani nás nenapadne, že ON nás chce od nás samých, od nášho zlom skrz-naskrz skazeného srdca, pohnútok a hriechu oslobodiť. Ide mu len o to. Túži, aby sme Jeho blízkosť prežívali ako niečo nádherné, povzbudzujúce, oslobodzujúce, čisté. A to sa buduje na modlitbe, v tichosti, intimite. Na tieto miesta, také kľúčové pre náš zdravý duchovný život a rast nás pozývam. Nech si tam len ty, Pán a Božie slovo. Zažime Boží dotyk a Božiu premenu.

Na záver ponúkam niekoľko myšlienok a skúseností z denníka veľkého modlitebníka a ochrancu sirôt v Bristolu Georga Mullera: „Pochopil som, že v prvom rade musí byť moja duša šťastná v Bohu každý deň. Najprv som sa zaoberal tým, ako naladím svoju dušu na radosť a ako budem živiť svoje vnútro. Až potom tým, ako dobre slúžiť Pánovi a ako Ho osláviť. Keby som sa neradoval z Pána a nečerpal z Neho každý deň silu a životnú energiu, moja služba by nebola správna. Dnes mi je jasné (odkedy ma to naučil Boh), že prvá vec, ktorú musí dieťa Božie urobiť každé ráno, je zasýtiť ducha a svoje vnútro. Po takmer štyridsiatich rokoch skúšok sa môžem v bázni pred Bohom pochváliť, aké rozdielne sú rána, keď je moja duša občerštená a šťastná, a rána bez duchovnej prípravy v službe, skúškach a pokušeníach, ktoré na mňa číhajú každý deň.“

Vyznanie Georga Mullera nech nás inšpiruje aj na našej modlitebnej ceste: „Robil som to kvôli tomu, aby som získal potravu pre svojho ducha. Zistil som, že keď sa zamýšľam nad slovom Božím, tak prirodzene pod dojomom Písma vyznávam hriechy, ďakujem za milosť a prosím o plnosť Ducha a poslušné srdce. Pán sa teší, že sa oddávam rozjímaniu nad Jeho slovom nie kvôli tomu, že o Ňom kážem ale kvôli Jemu samému.“

Seniorálne kolo Biblickej olympiády GES

Emília Völgiová
koordinátorka biblickej olympiády GES ECAV
gesecav.sk/senioralne-kolo-biblickej-olympiady-ges

Dňa 12. apríla sa konalo seniorálne kolo biblickej olympiády GES ECAV na pôde cirkevného zboru ECAV Vyšná Slaná. Priestory na zrealizovanie olympiády nám poskytol Obecný úrad. Seniorálneho kola sa zúčastnilo 23 detí vo všetkých kategóriách. Na úvod nás pozdravil brat senior Radovan Gdovin a po povzbudivých slovách domácej sestry konseniorky Karmen Želinskej sme sa stíšili v modlitbe. Keďže súťažiaci už boli poriadne nedečkaví, rozdelili sa do 3 kategórií a mohli sa začať písať testy. Seniorálne kolo poskytuje priestor nielen na získanie nových vedomostí, ale je aj možnosťou spoznať nových kamarátov z okolitých cirkevných zborov seniorátu. Chceme sa poďakovať všetkým kolegom a rodičom, ktorí boli ochotní a pripravili deti zo svojich cirkevných zborov na biblickú olympiádu, venovali im čas a mali trpezlivosť. Nech Boh odmení vaše úsilie.

Podakovanie patrí cirkevnému zboru ECAV Vyšná Slaná, ako aj cirkevnému zboru ECAV Chyžné, ktorý sa dlhodobo podieľa na distribuovaní testov.

Seniorálne stretnutie dorastu GES v Kocelovciach

Emília Velebírová, kaplanka v CZ Kocelovce
foto: Michal Terrai, dozorca GES
gesecav.sk/senioralne-stretnutie-dorastu-ges-v-kocelovciach/

Týmto biblickým veršom sa nieslo Seniorálne stretnutie dorastu Gemerského seniorátu, na ktorom sa v Kultúrnom dome v Kocelovciach stretli asi 50 mladí priatelia zblízka i zďaleka. Tohtoročná téma stretnutia znela: Kto povedal, že je to zlé?. Sobotné odpoľudnie otvorila slovom aj modlitbou domáca sestra kaplanka Emília Velebírová, ktorá všetkých srdečne privítala a v modlitbe prosila o požehnanie spoločného dopoludnia.

Aké hodnoty má mladý človek dnešnej doby, čím všetkým žije a kto ovplyvňuje najviac život dnešných tínedžerov – týchto a im podobných myšlienok sa dotkli dvaja rečníci, a to br. farár z CZ Ratkovské Bystré Miroslav Kerekrety a br. farár Jaroslav Petro z CZ Obišovce v Košickom senioráte. Spracovanie samotnej témy stretnutia bolo obohatené premietnutím svedectva človeka, ktorý po rôznych negatívnych životných skúsenostiach mohol zažiť dotyk a prítomnosť Pána Boha.

Počas celého podujatia nás sprevádzala mládežnícka kapela z CZ Slavošovce pod vedením Júliusa Lalíka, ktorá svojimi piesňami obohatila program SSD. Na záver sa naši mladí zabavili pri rôznych aktivitách, ktoré si pre ne pripravili sestry farárky z GES. Sestra farárka Janka Ilčíšková pre každého účastníka pripravila záložky s biblickým textom, aby im pripomínal tento deň.

Ďakujeme v prvom rade nebeskému Otcovi, ktorý bol celý čas prítomný so svojim Svätým Duchom a požehnával celé sobotňajšie popoludnie. Ďakujeme predsedníctvu GES za realizáciu a pomoc pri zorganizovaní seniorálneho stretnutia dorastu. Ďakujeme aj domácemu CZ Kocelovce za milé prijatie a za bohaté a chutné občerstvenie, ktoré pripravili pre všetkých účastníkov.

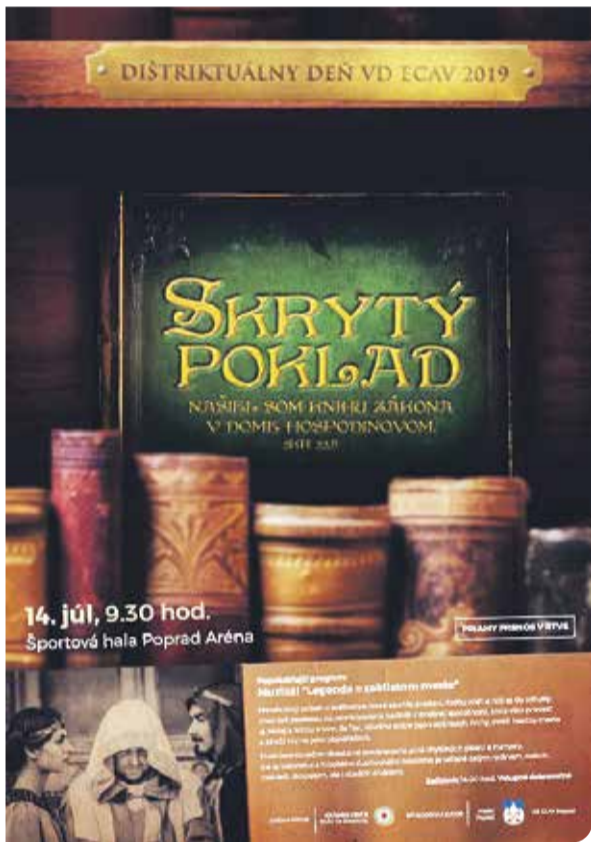
Vďaka Pánu Bohu, že sa aj v našom senioráte vedia zísť mladí ľudia, ktorí túžia po Božej blízkosti a po spoznávaní nových priateľov.

„ECAV s vami“

Jana Nunvářová
tlačová tajomníčka ECAV

S pomocou Božou vznikla pred pár dňami naša facebooková stránka s názvom „ECAV s vami“. Snažíme sa použiť aj túto sociálnu sieť na šírenie evanjelia a informovať o dani v evanjelickej cirkvi. Ak máte svoj účet na Facebooku, radi sa tam s vami stretne. Stačí si dať do vyhľadávča ECAV s vami, kliknúť na „Páči sa mi to“. Aktuálne je nás v tomto priestore už viac ako 540. Pridajte sa k nám!

Na dištriktuálnom dni budú hľadať Skrytý poklad

Peter Mihoč
tajomník biskupa VD

Milí priatelia, dovoľujeme si vás v mene predsedníctva Východného dištriktu Evanjelickej a. v. cirkvi na Slovensku pozvať na podujatie: Dištriktuálny deň VD ECAV 2019, dňa 14. júla 2019, v športovej hale Aréna Poprad. Bohoslužobné zhromaždenie začína o 9.30 hod.

Hlavnou témou podujatia „Skrytý poklad“ chceme poukázať na neustálu aktuálnosť hodnôt ukrytých v Knihe kníh – Biblii. Popoludní je pre účastníkov pripravený Muzikál „Legenda o zakliatom meste“. Ide o metaforický príbeh kráľovstva, ktoré zavrholo prastarú Knihu kníh a rúti sa do záhuby. Muzikál chce byť paralelou na relativizovanie hodnôt v dnešnej spoločnosti, chce však priniesť aj nádej a istotu o tom, že Ten, ktorého srdce bije v stránkach Knihy, stráži hradby mesta a záleží Mu na jeho obyvateľoch.

Hudobno-tanečno-divadelné predstavenie plné chytľavých piesní a humoru, ale aj vzácneho a hlbokého duchovného posolstva je určené celým rodinám, deťom, mládeži, dospelým, ale i starším divákom. Začiatok: 14.00 hod.

Služby Božie budú odvysielané aj v priamom prenose RTVS. 📺

Generálny biskup ECAV na Slovensku prijal návštevu z Württemberska

Marcela Kmetová
tajomníčka pre zahraničie, ausland@ecav.sk

Skupina 14 farárov a faráriek, spolupracovníkov organizácie Kirchliche Dienst in der Arbeitswelt (KDA) pod vedením farárov Karin Uhlmann a Albrechta Knocha sa v dňoch 5. – 9. mája 2019 zúčastnili exkurzie v Bratislave.

Hlavnou súčasťou každej študijnej cesty je okrem iného stretnutie aj s vedením cirkvi. V stredu 8. mája navštívili Generálny biskupský úrad, kde ich prijal generálny biskup ECAV Ivan Elko. Téma tohtoročnej exkurzie má názov: Mesto – Krajina – Rieka: Európa – Dôvera a Skepsa v dunajskom regióne. Mesto Bratislava a Slovensko ako krajina leží na rieke Dunaj, ktorá spája 10 krajín Európy. Študijná cesta poskytuje pohľad na ekonomiku, cirkev a stratégiu EÚ pre dunajský región, v ktorej hrá Bádensko-Württembersko kľúčovú úlohu. Do roku 2020 prinesie rôzne regióny pozdĺž Dunaja do nadnárodnej spolupráce. Okrem návštevy spoločnosti sú naplánované návštevy s odborovými organizáciami, regionálnymi politikmi a ekonomickými etikmi. 📍

Stretnutie Kontaktného výboru Trojpartnerstva

Marcela Kmetová
tajomníčka pre zahraničie, ausland@ecav.sk

V piatok 12. apríla sa v Stuttgarte konalo stretnutie Kontaktného výboru Trojpartnerstva. ECAV na Slovensku zastupovali predsedníčka Spoločenstva evanjelickej žien, farárka Eva Oslíková, tajomníčka pre zahraničie Marcela Kmetová. Evanjelickú diakoniu zastupoval jej poverený riaditeľ Ján Gasper.

Stretnutie sa začalo úvodnou pobožnosťou, ktorú viedla sestra Birgit Susanne Dinzinger, vedúca oddelenia Diakonie Württemberg. Po nej boli prednesené správy, v ktorých zazneli informácie o aktuálnom dianí v partnerských cirkvách. Za ECAV odzneli správy o misijných aktivitách jednotlivých dištriktov, VI. Evanjelické cirkevné dni 2018 vo Zvolene. Sestra farárka Oslíková informovala o personálnych zmenách SEŽ a stručne prezentovala aktivity žien na úrovni zborov a seniorátov. Okrem toho predstavila aj plány SEŽ do budúceho roku. Správu za ED podal poverený riaditeľ Ján Gasper.

Stretnutie pokračovalo správami jednotlivých zástupcov z oblasti mládeže, medzinárodnej diakonie, práce so ženami vo Württembersku, partnerskej spolupráce na zborovej úrovni.

Stretnutie sa uskutočnilo v priateľskej atmosfére, ktoré ukončila referentka pre partnerskú spoluprácu Cornelia Wolf.

Členmi Trojpartnerstva sú Evanjelická krajinská cirkev vo Württembersku, Evanjelická cirkev v strednom Nemecku a Evanjelická cirkev a. v. na Slovensku. 📍

foto: autorka

Kresťan spievajúci

Eva Kolesárová
farárka CZ ECAV Bratislava-Petržalka

Asi je to už o mne známe, že rada spievam. Nebolo to vždy tak. Rada som spievala vždy, ale napríklad v puberte to bol pre mňa veľký problém – postaviť sa pred ľudí a spievať. Skúšala som to s ľudovou piesňou alebo aj s modernou hudbou. Ale jedno je isté, že moja prípadná kariéra speváčky by bola rýchlo aj skončila, lebo som sa necítila doma v „svetských“ textoch. Po niekoľkých pokusoch som si to naplno uvedomila, že jediné, čo ma naplní je spievať text, ktorý je Božou oslavou. Preto som sa aj rozhodla dať tento dar do služby Tomu, ktorý mi ho dal. Urobila som to a vždy to robím s tým vedomím, že môj hlas patrí Bohu. Myslím si, že podobný príbeh zažili aj mnohí ďalší, aj moji známi a priatelia, ktorí rovnako v piesni prežívajú svoju vieru v nášho Pána a Spasiteľa Ježiša Krista, Božieho Syna!

Hoci hudba bola od počiatku súčasťou môjho života (viac ako 10 rokov som aktívne hrala na husliach), k spevu som dostala postupne. Začalo to detskými a neskôr mládežníckymi piesňami. Bola to radosť a úplný relax nechať všetko tak a spievať. A keďže ku klavíru som, na rozdiel od huslí, nemala blízko, voľba padla na gitaru, ako na sprievodný nástroj. Sama som sa so zanietením učila nové akordy. S nimi zazneli aj nové piesne. Neskôr som skúšala spievať a hrať staré piesne s novým sprievodom nielen doma, ale aj v spoločenstve – od detskej besiedky, cez mládež, až po spoločenstvo Služieb Božích.

Hudbu milujem ako takú. Blízka mi je vážna hudba, ale aj moderná. V tej som sa dostala k hudobnému žánru – ku gospelu. Cesta viedla od černošských spirituálov, ktoré som spoznala už doma, do Švédska. Tam som sa zoznámila s touto hudbou bližšie cez úprimných evanjelickej kresťanov a ich spevokoly. A úprimne, gospel ma očaril. Zúčastnila som sa aj niekoľkých gospelových festivalov, dokonca s možnosťou dirigentského kurzu. Mostom tu bol brat Michal Hudák, syn emeritného brata seniora z Liptova. Naše vzájomné rodinné prepojenie je známe, ako aj priateľstvo oboch rodín (Veselej i Hudákovej) má svoju dávnu históriu. Práve sestra farárka Ludmila Hudáková bola v speve tiež mojou inšpiráciou tak, ako aj moja mama Ludmila Veselá. A to bol dôvod prečo v čase, keď som sa prihlásila na štúdium teológie, som sa začala vzdelávať aj v tejto oblasti, v odbore klasický spev.

Spev a hudba je dôležitou súčasťou aj mojej rodiny. Kto nás pozná, ten vie, že môjho manžela len tak niekto neprespieva. K tomu vedíme aj naše deti. Napriek tomu vieme, že ani spev nie je najdôležitejší. Ak niekto tento dar nedostal, má iste iné dary, ktorými môže poslúžiť. Dôležité je rozvíjať ten dar, ktorý od Pána Boha máme.

Ale napriek tomu pravdou je, že cirkev a hudba patrili od počiatku spolu. Bolo to tak už v dobách biblických, že duchovné piesne boli a sú aj dnes vyznaním viery, aj keď sa nevolajú „krédo“. Popisujú, zaznamenávajú duchovný zážitok s Bohom, a to má povzbudzujúci vplyv aj na poslucháčov. Preto vnímam každú pieseň, ktorú spievam či už sama, alebo spolu s ostatnými ako pozvanie: Chceš sa pridať? Keďže som len interpret, niekedy doslova žasnem, ako ľudia dokážu sklbiť slovo a hudbu do nádhernej piesne, bez ohľadu na jej vek, melódiu, rytmus alebo aj žánr. Teší ma, keď počujem aj o takých novinkách ako je kresťanský rap. Verím, že aj to je Boží dar, ktorý osloví, pozve ľudí k Bohu. „Všetko čo dýcha, nech chváli Hospodina! Haleluja!“ (Ž 150,6)

Alebo ako vraví J. S. Bach: Soli Deo Gloria! 📍

